

Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego

**STRATEGIA ROZWOJU SNOOKERA
2019-2025**

Lublin 2019

Spis treści

1.1. Rys historyczny	7
1.2. Podstawowe zasady gry	10
1.3. Snooker na świecie.....	12
1.4. Snooker w Polsce	15
Rozdział 2. Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego.....	18
2.1. Wizja rozwoju snookera w Polsce.....	18
2.2. Organizacja i struktura	18
2.3. Statut.....	19
2.4. Misja.....	34
2.5. Władze.....	35
2.6. Biuro PZSiBA	35
2.7. Dane finansowe i dotacje Ministerstwa Sportu i Turystyki	36
2.8. Statystyka Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego	36
2.8.1. Wykaz klubów.....	36
2.8.2. Liczba zawodników licencjonowanych	37
2.8.3. Liczba zawodników kadry narodowej i zaplecza kadry narodowej.....	37
2.8.4. Liczba kadry szkoleniowej.....	38
2.8.5. Liczba sędziów	38
2.8.6. Wyniki.....	38
2.8.7. Imprezy krajowe i międzynarodowe organizowane oraz współorganizowane przez PZSiBA	39
Rozdział 3. Strategia rozwoju snookera	41
3.1. Analiza SWOT	41
3.2. Analiza VPP (Vision Pool Process)	43
3.3. Ramy prawne strategii.....	45
3.4. Interesariusze i ich rola w procesie osiągnięcia celów Związku	45
3.5. Dokumenty oraz rozstrzygnięcia wymagające przeprowadzenie konsultacji z określonymi grupami interesariuszy	47
Rozdział 4. Cele strategii i działania służące ich realizacji.....	48
4.1. Cele główne.....	48
4.2. Cele szczegółowe	48
4.2.1. Promocja dyscypliny i upowszechnianie snookera	48
4.2.2. Finanse i sponsoring	50

4.2.3. Rozwój infrastruktury sportowej.....	50
4.2.4. Snooker jako sport dla każdego.....	51
4.2.5. Snooker jako sport osób niepełnosprawnych	51
4.2.6. Rozwój systemu szkolenia zawodników, trenerów i sędziów	52
4.3. Kluczowe wskaźniki efektywności	52
4.4. Ramy czasowe realizacji najważniejszych zadań strategicznych	56
4.5. Ramy finansowe	58
4.6. Monitoring - ewaluacja – aktualizacja	58

Wstęp

Sport, jak definiuje to *Ustawa o sporcie*, to różnorodne formy aktywności fizycznej, które przez uczestnictwo doraźne lub zorganizowane wpływają na wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej, rozwój stosunków społecznych lub osiągnięcie wyników sportowych na wszelkich poziomach. Za sport uważa się również współzawodnictwo oparte na aktywności intelektualnej, którego celem jest osiągnięcie wyniku sportowego. Sport wraz z wychowaniem fizycznym i rehabilitacją ruchową, składają się na tzw. kulturę fizyczną¹.

Należy jednak mieć na uwadze, że czym innym jest sport w ramach wychowania fizycznego w szkole, czym innym w aktywności rekreacyjnej podejmowanej dla podtrzymywania zdrowia i poprawy sprawności fizycznej (sport dla wszystkich) a czym innym wtedy, kiedy sprzyja osiągnięciu najwyższego poziomu możliwości psychofizycznych człowieka w ramach współzawodnictwa sportowego (sport wysokokwalifikowany)².

Tak więc precyzyjne określenie całego spektrum aktywności jakie zawierają się w pojęciu *sport* nie jest bynajmniej zadaniem prostym. Upraszczając nieco można przyjąć, że sport to dobrowolna aktywność fizyczna człowieka, pozwalająca zaspokoić jego potrzebę zabawy i rywalizacji, co ważne sport stanowi część składową kultury danego społeczeństwa.

W literaturze przedmiotu, wyróżnia się sport wyczynowy (oparty na selekcji i specjalizacji, zorientowany na wynik, widowiskowość, profesjonalizowany i skomercjalizowany), sport instrumentalny (jedna z form oddziaływania w procesie wychowania, profilaktyce zdrowotnej i rehabilitacji) oraz sport rekreacyjny (realizowany w czasie wolnym dla przyjemności i rozrywki)³.

Stosowany bywa również prosty dychotomiczny podział, uwzględniający sport zawodniczy (elitarny) oraz sport amatorski (masowy)⁴. Ponadto, sport występować może również w trojakiej roli, jako widowisko (sport pasywny), jako wartość sama w sobie (sport autoteliczny), jako środek realizacji celów pozasportowych (sport instrumentalny).

Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami, w celu organizowania i prowadzenia współzawodnictwa w danym sporcie tworzy się związki sportowe. Otrzymują one prawa m.in. do:

---

¹ Por. *Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie* (Dziennik Ustaw 2010, nr 127 poz. 857 z późniejszymi zmianami).

² T. Ulatowski, *Praktyka sportu*, Wydawnictwo Estrella, Warszawa 1996, s. 9.

³ Por. R. W. Winiarski, *Aktywność sportowa młodzieży. Geneza-struktura-uwarunkowania*, Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie, Kraków 1995, s. 10.

⁴ Zob. Z. Ważny, *Leksykon treningu sportowego*, AWF, Warszawa 1994, s. 34.

- organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski oraz o Puchar Polski w danym sporcie,
- ustanawiania i realizacji reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez związek, z wyjątkiem reguł dyscyplinarnych dotyczących dopingu w sporcie,
- powołania kadry narodowej oraz przygotowania jej do igrzysk olimpijskich, igrzysk paraolimpijskich, igrzysk głuchych, mistrzostw świata lub mistrzostw Europy,
- reprezentowania danego sportu w międzynarodowych organizacjach sportowych⁵.

Pozostając w temacie związków sportowych warto wspomnieć, że wśród ich celów statutowych najczęściej wymienia się:

- organizacja współzawodnictwa sportowego,
- popularyzacja i rozwój sportu,
- reprezentowanie, ochrona praw i interesów oraz koordynacja działań wszystkich członków związku w kraju i za granicą.

W związku z tym, związki sportowe obejmują zakresem działania wszystkie formy uprawiania danej dyscypliny, w tym profesjonalną i amatorską.

Każda instytucja formalna, chcąc działać profesjonalnie, określa swoje cele i na ich podstawie organizuje złożony proces informacyjno-decyzyjny oparty na planowaniu, organizacji i kontroli, zwany zarządzaniem strategicznym. Jego celem jest rozstrzygnięcie o kluczowych problemach działalności instytucji, a w przypadku związków sportowych obszaru ich przedmiotowego oddziaływania oraz ogólnie na życie społeczne (otoczenie).

W ramach ogólnej nazwy „gry bilardowe” mieści się kilkanaście gier rozgrywanych na stole pokrytym sukniem, polegających na uderzaniu bil za pomocą kija. Istnieją trzy główne rodzaje gier bilardowych:

- karambol, rozgrywany na stołach bez luz, najczęściej o długości 10 stóp (najpopularniejsze to, balkline i straight rail, cushion caroms, three cushion, bilard artystyczny, czwórka),
- pool, rozgrywany na stołach z sześcioma luzami o długości 7, 8 lub 9 stóp (najpopularniejsze to, ósemka, dziewiątka, dziesiątka, czternaście plus jeden, one-pocket i bank pool)⁶,
- snooker, bilardy angielskie i ruska piramida, rozgrywane na stole zwanym stołem do snookera o wymiarach zbliżonych do rozkładu 12 stóp na 6 stóp z sześcioma luzami, ze

⁵ Por. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dziennik Ustaw 2010, nr 127 poz. 857 z późniejszymi zmianami).

⁶ Dwa pierwsze rodzaje gier bilardowych mają swój związek krajowy oraz federację światową. W przypadku Rzeczypospolitej Polskiej jest to Polski Związek Bilarda (choć biorąc pod uwagę tłumaczenie EPBF European Pocket Billiard Federation, powinien nazywać się Polskim Związkiem Pool Bilarda lub Polskim Związkiem Bilarda Kieszeniowego).

względu na historię tych gier, odrębną kulturę i terminologię są one klasyfikowane oddzielnie.

Instytucją organizującą rozgrywki i popularyzującą na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej grę w snooker i bilard angielski jest Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego. Jego cele i środki działania precyzuje Statut, uchwalony 26 maja 2017 r. przez Walne Zgromadzenie Delegatów.

Niniejszy dokument stanowi przyjętą przez Zarząd Związku, Strategię Rozwoju Snookera na lata 2019-2025. Wytycza ona kierunki działania, wybór środków ich realizacji w danym miejscu i czasie, uwzględniając jednocześnie wszelkie ograniczenia i możliwości zarówno wewnętrzne, jak i tkwiące w otoczeniu. Strategia stanowi tym samym zarys długofalowych działań w zakresie stosunków z otoczeniem, w wyniku których realizowane będą organizacyjne cele i aspiracje Związku.

Istotnym uściśleniem jest doprecyzowanie przedmiotowe niniejszej Strategii. Otóż, opracowanie to skupia się na określeniu działań na rzecz jednej z dwóch dyscyplin statutowo przypisanych PZSiBA. Jest nią snooker. Z czego to wynika? Otóż, bilard angielski cieszy się obecnie popularnością przede wszystkim w Indiach, Pakistanie czy Australii. Już nawet w Wielkiej Brytanii dotychczas kojarzonej z zamiłowaniem do tego sportu, jego popularność maleje. Generalnie można powiedzieć, że bilard angielski poza wymienionymi krajami, postrzegany jest jako sport mniej efektowny, mniej widowiskowy, jako rywalizacja mniejszej rangi. Inaczej rzecz się ma ze snookerem. Sport ten jest obecnie najpopularniejszą na świecie odmianą gier bilardowych. Jego rozpoznawalność buduje dziś telewizja, przyciągając kilkusetmilionowe rzesze widzów podczas najważniejszych imprez. Poza tym, snooker wyróżnia powszechny wizerunek sportu elitarnego wśród wszystkich sportów bilardowych, z wyróżniającą go etykietą. Wszystko to spowodowało, że w konsekwencji rozważany jest przez gremia międzynarodowe jako dyscyplina olimpijska wraz z pool bilardem i karambolem.

W Polsce snooker dopiero zdobywa swoją rozpoznawalność. W ostatnich latach można zaobserwować rosnący trend dla tej dyscypliny. Stąd Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego swoją podstawową aktywność skupia na organizacji, promocji i rozwoju snookera.

Rozdział 1. Snooker

1.1. Rys historyczny

Snooker jak podaje *Encyklopedia sportu*, ze względu na inną niż w bilardzie pulowym liczbę bil na stole, przez wiele słowników i opracowań fachowych uważany jest za odrębny typ gry. Tak podają m.in. encyklopedia *Rules of the Games* (1974) i *The Concise Columbia Encyclopedia* (1984). Ogólne podobieństwa do gier pulowych sprawiają jednak, że w wielu opracowaniach specjalistycznych i regulaminach gry snooker jest włączany do tej grupy, jak np. w opracowaniu R. Meyera *Pool-Bilard. Sprzęt, zasady, strategia gry* (wyd. pol. 1992). Jeszcze inne wydawnictwa powstrzymują się od jakichkolwiek podziałów (np. *The Cambridge Encyclopedia*, ed. D. Crystal, 1990, *Encyclopedia Americana International*, 1979) nie dzielą gier w bilard na tradycyjne odmiany: karambolowy, ang., pulowy czy snooker, lecz dokonują klasyfikacji ze względu na typ stołu: z luzami lub bez ang. *pocket billiards* oraz *carom billiards*. W tym podziale snooker znajduje się w tej samej grupie co inne gry pulowe i bilard angielski⁷.

Historia dyscypliny sportu pokazuje jej dzieje od momentu powstania do czasów współczesnych. Wskazując na ważne wydarzenia podaje się daty, kiedy dane zdarzenie miało miejsce. Historia snookera została w tym podrozdziale symbolicznie zilustrowana w postaci osi czasu.

1875 – Narodziny snookera. Nazwa gry została wymyślona przez angielskiego porucznika sir Neville'a Chamberlaina stacjonującego w indyjskim mieście Jubbulpore (obecnie Jabalpur). Przywiezienie gry z Indii na Wyspy Brytyjskie przypisuje się entuzjście snookera angielskiemu oficerowi John`owi Roberts`owi.

1910 – Snooker staje się na Wyspach popularnym sportem dzięki takim propagatorom i entuzjastom jak Tom Aiken, Cecil Harverson, Phil Morris, George Hargest.

1916 – Rozegrany zostaje pierwszy amatorki turniej w snookera zorganizowany w Londynie. Zwycięzcą zawodów okazał się Charles Jaques występujący pod pseudonimem „E.A. Jay”.

1919 – Ustalone zostają do dziś obowiązujące zasady gry w snookera. Wówczas zdecydowano o praktycznym dla rywalizacji charakterze czarnej bili. Przede wszystkim pozwala ona wyłonić zwycięzcę każdej gry.

---

⁷ W. Lipoński, K. Sawala, *Encyklopedia sportów świata*, Oficyna Wydawnicza Atena, tom 13, Warszawa 2008, s. 84.

1927 – W klubie Camkin's Hall w Birmingham rozegrany został pierwszy finał Mistrzostw Świata w Snookerze. Triumfátorem turnieju został Joe Davis, który pokonał 20-11 Toma Dennisa.

1946 – Joe Davis zdobywa 15 razy z rzędu tytuł Mistrza Świata.

1950 – Po raz pierwszy telewizja BBC pokazała relację z turnieju snookerowego. Zawody te odbyły się w Square Hall w Leicester.

1955 - Pierwszy na świecie oficjalnie uznany maksymalny break w wykonaniu Joe Davisa.

1963 - World Amateur Snooker Championship debiutują w Kalkucie (Indie). Zwycięża Walijczyk Gary Owen.

1969 – Pierwsza transmisja telewizyjna w kolorze. BBC pokazała wówczas relację z turnieju Pot Black rozgrywanego do jednego wygranego frejma. Wygrał go wówczas Ray Reardon, pokonując w finale Johna Spencer'a.

1975 – Rozegrany został nierankingowy prestiżowy turniej Masters Snooker. Wzięło w nim udział 10 zaproszonych zawodników. Zawody rozgrywane były w West Centre Hotel w Londynie, a wygrał je John Spencer.

1976 – Wprowadzona zostaje światowa lista rankingowa. Wówczas ranking snookera uwzględniał tylko punkty zdobyte na Mistrzostwach Świata, z czasem zaczęto doliczać punkty z innych, stopniowo powstających turniejów.

1977 - W Crucible Theatre w Sheffield odbyły się Mistrzostw Świata w Snookerze. O tyle to ciekawe, że impreza ta do dziś odbywa się każdego roku w tym właśnie miejscu

1980 – Kanadyjczyk Cliff Thorburn został pierwszym zagranicznym graczem, który wygrał Mistrzostwa Świata w Snookera, pokonując Alexa Higginsa 18-16.

1982 - Steve Davis stał się pierwszym graczem, który osiągnął maksymalnego breaka – 147 pkt. Wydarzenie to miało miejsce podczas turnieju Lada Classic w Queen Elizabeth Hall w Oldham. Wtedy to, po raz pierwszy został sfilmowany przez kamery telewizyjne break maksymalny.

1985 - Dennis Taylor w finale mistrzostw świata pokonał Steve'a Davisa 18-17. O końcowym sukcesie decydowała ostatnia czarna bila, którą ostatecznie – po kilkakrotnych pomyłkach obu graczy – wbił reprezentant Irlandii Północnej. Mecz ten oglądało wówczas 18,5 mln ludzi, co jest jednym z rekordów brytyjskiej telewizji.

1988 - Jimmy White pokonując Steve'a Davisa i wygrywa turniej Canadian Masters, pierwszy w historii rankingowy turniej snookera, który odbywał się poza Wielką Brytanią.

1990 - Szkot Stephen Hendry został najmłodszym graczem, który wygrał mistrzostwa świata w snookera. Miał wówczas 21 lat.

1997 - Ronnie O'Sullivan robi najszybszego na świecie breaka maksymalnego w profesjonalnych zawodach, osiągając go w zaledwie pięć minut i 20 sekund.

1998 – WCBS, Światowa Konfederacja Sportów Bilardowych staje się jedyną organizacją bilardową uznaną przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski.

1999 - Stephen Hendry po raz siódmy w swojej karierze wygrał turniej Mistrzostw Świata i plasuje się na pierwszej pozycji na światowej liście rankingowej wszech czasów.

2000 - Walijczyk Mark Williams został pierwszym leworęcznym zwycięzcą Mistrzostw Świata w Snookera.

2001 – Po raz pierwszy sport bilardowy (w tym Snooker) zagościł w World Games, które odbyły się w Akita w Japonii.

2005 - Ding Junhui wygrywa rankingowy prestiżowy UK Championship 2005, pokonując w finale Steve'a Davisa. Chińczyk stał się tym samym pierwszym snookerzystą spoza Wielkiej Brytanii, który wygrał ten turniej.

2013 - World Professional Billiards and Snooker Association otworzyła w Chinach akademię snookera. World Snooker skutecznie promuje ten sport w Chinach.

2013 - Snooker powraca do kraju w którym powstał. Na inauguracyjnym Indian Open w New Delhi. Zawodnik gospodarzy Aditya Mehta bierze udział w finale turnieju.

2014 - Światowy ranking snookerowy zostaje zastąpiony systemem opartym na pieniądzach zarobionych na wybranych turniejach (do sezonu 2013/14 opierał się na zdobytych punktach).

2015 - Podczas turnieju snookera Masters w Londynie, w którym Ronnie O'Sullivan broni tytułu, Anglik po raz 775. w karierze zdobył co najmniej sto punktów za jednym podejściem do stołu. Wyrównał tym samym rekord wszech czasów Stephena Hendry'ego.

2016 - World Snooker zawiera przełomowe umowy z BBC, Eurosport i Crucible Theatre. Telewizja BBC ma prawo do transmitowania trzech najważniejszych turniejów snookerowego kalendarza - Mistrzostw Świata, UK Championship i Masters. Eurosport natomiast zostaje najważniejszym na kontynencie europejskim kanałem transmitującym rozgrywki snookerowe (18 turniejów Main Touru, cykl Home Series w tym Welsh Open, English Open, Scottish Open i Irish Open, ponadto). Ponadto Eurosport zyskał o prawo do transmitowania Indian Open, Paul Hunter Classic, Mistrzostw Świata na 6 czerwonych i Shoot Out.

2017 – Po raz czterdziesty Mistrzostwa Świata rozgrywane są w Crucible Theatre w Sheffield.

2018 - Snooker jest sportem globalnym. Uprawia go ponad 120 milionów ludzi. Transmisje telewizyjne docierają do 61 krajów świata, a śledzi je ponad 500 milionów widzów. Snooker przeciera szlak na Igrzyska Olimpijskie⁸.

1.2. Podstawowe zasady gry

Gra w snookera odbywa się na stole o wymiarach 11 stóp 8 i ½ cala x 5 stóp 10 cali (3569 mm x 1778 mm) o wysokości od 2 stóp 9 i ½ cala do 2 stóp 10 i ½ cala (851 mm do 876 mm) z czterema wlotami kieszeni znajdującymi się w narożnikach pola gry (dwa przy Punkcie Głównym i dwa przy Bazie) oraz po jednym w środkach dłuższych boków pola gry. W odległości 29 cali (737 mm) od czoła dolnej bandy przebiega na stole Linia Bazy. Dodatkowym elementem jest półkole o środku w punkcie środkowym Linii Bazy i promieniu równym 11 i ½ cala (292 mm) zwane Strefę „D”. Ponadto na podłużnej osi stołu znajdują się cztery punkty, Głównym (zwany Punktem Czarnym) - w odległości 12 i ¾ cala (324 mm) od czoła górnej bandy, Centralnym (zwany Punktem Niebieskim) - leżący w połowie odległości między czołami band górnej i dolnej, Piramidy (zwany Punktem Różowym) - leżący w połowie odległości pomiędzy punktem Centralnym i czołem górnej bandy, a także Środek Linii Bazy (zwany Punktem Brązowym). Dwa pozostałe punkty wyznaczone położone są w narożnikach strefy "D". Patrząc od strony dolnej bandy punkt z prawej strony nazywany jest punktem Żółtym, a punkt z lewej strony nazywany jest punktem Zielonym.

W grze wykorzystywane są bile o średnicy 52,5 mm i jednakowej wadze oraz kij o długości nie mniejszej niż 3 stopy (914 mm). Zawodnicy w trakcie gry mogą wykorzystywać przyrządy pomocnicze takie jak podpórki pod kije, długie kije (zwane wędkami), przedłużki i nasadki.

Kluczowe dla snookera terminy to:

- frejm (frame), okres gry od jej rozpoczęcia aż do zakończenia,
- mecz (game), gra składająca się z uzgodnionej lub określonej liczby Frejów,
- rozgrywka (match), gra składająca się z uzgodnionej lub określonej liczby meczów,
- bile (balls) w tym jedna rozgrywająca bila biała i 15 bil do rozgrywania czerwonych oraz 6 bil kolorowych,

---

⁸ Por. <http://www.worldsnooker.com/wpbsa/history-of-snooker/> (2.10.2018)

- rozgrywający i kolejność gry (striker and turn), zawodnik, na którego przypada kolejność gry lub który gra jest rozgrywającym i pozostaje nim do ostatniego zagrania lub popełnienia faulu w trakcie swojego podejścia i dopóki sędzia nie uzna, że zakończył on podejście,
- zagranie (stroke), uderzenie białej bili końcówką kija,
- wbicie (pot), ma miejsce wtedy, gdy bila do rozgrywania, po kontakcie z inną bilą i bez naruszenia przepisów wpadnie do kieszeni,
- brejk (break) suma wbić wykonanych przez zawodnika w kolejnych zagraniach w jednym podejściu podczas frejma,
- pozycja "biała w ręce" (in-hand) bila biała (rozgrywająca) znajduje się w pozycji w ręce przed rozpoczęciem każdego frejma, kiedy wpadnie do kieszeni, kiedy zostanie wybita poza stół, przed rozpoczęciem dogrywki,
- bila w grze (ball in play), bila biała jest w grze, jeżeli nie jest w pozycji w ręce,
- bila rozgrywana (ball on), jakakolwiek bila, która może być trafiona pierwszym uderzeniem przez bilę białą (rozgrywającą) lub nie może być tak trafiona, ale może być wbita do kieszeni,
- bila deklarowana (nominated ball), jedna z bil do rozgrywania, którą rozgrywający deklaruje lub wskazuje sędziemu jako zamierzoną do trafienia pierwszym uderzeniem bili białej,
- wolna bila (free ball), deklarowana przez rozgrywającego jako bila rozgrywana, znajdująca się w pozycji snooker po faulu przeciwnika,
- wybicie poza stół (forced off the table), jeżeli bila ostatecznie nieruchomieje poza polem gry lub kieszenią, albo jeżeli jest podniesiona przez rozgrywającego gdy znajduje się w grze,
- punkty karne (penalty points), przyznawane przeciwnikowi rozgrywającego po każdym faulu.
- foul (foul), każde naruszenie niniejszych przepisów,
- pozycja snooker (snookered), jeżeli bezpośrednio trafienie w linii prostej każdej z bil rozgrywanych jest całkowicie lub częściowo blokowane przez bilę lub bile nierozgrywane.
- punkt zajęty (spot occupied), punkt wyznaczony uznany za zajęty, jeżeli bila nie może być na nim ustawiona bez dotknięcia innej bili,
- pchnięcie (push stroke), sytuacja w której końcówka kija pozostaje w kontakcie z bilą białą, a ta wykonuje już ruch do przodu lub ma kontakt z inną bilą,
- przeskok (jump shot), jeżeli bila biała przechodzi nad dowolną częścią innej bili, dotykając jej lub nie
- chybienie (miss), ma miejsce wtedy, gdy bila biała nie osiągnie kontaktu z bilą rozgrywaną jako pierwszą i sędzia uzna, że rozgrywający nie wykorzystał dostatecznie swoich możliwości trafienia bili rozgrywanej.

Snooker może być rozgrywany przez dwóch lub więcej zawodników, grających niezależnie lub jako strony. Każdy z zawodników używa tej samej bili białej jako rozgrywającej i tych samych dwudziestu jeden bil do rozgrywania - piętnastu bil czerwonych o wartości 1 punkt każda i sześciu bil kolorowych: żółtej o wartości 2 punkty, zielonej 3 punkty, brązowej 4 punkty, niebieskiej 5 punktów, różowej 6 punktów i czarnej 7 punktów. Zdobywanie punktów z kolejnych zagrań w podejściu danego zawodnika realizowane jest przez przemienne wbijanie bil czerwonych i kolorowych, z kolorową po ostatniej czerwonej na stole włącznie, a następnie wbijanie kolorowych w rosnącej kolejności ich wartości. Punkty zdobyte w zagranii dodawane są do punktów rozgrywającego. Punkty karne za faule są dodawane do punktów przeciwnika. Taktyka stosowana podczas frejma to pozostawianie bili białej za bilą nierozgrywaną tak, by następny zawodnik znalazł się w pozycji snooker. Jeśli zawodnik lub strona ma stratę punktową większą niż liczba punktów możliwa do uzyskania z bil pozostałych na stole, wówczas pozostawienie pozycji snooker zwiększa szanse uzyskania punktów z faulu. Zwycięzcą frejma jest zawodnik lub strona:

- uzyskujący więcej punktów,
- któremu frejm został poddany,
- któremu przyznano frejm na podstawie przepisów.

Zwycięzcą meczu jest zawodnik lub strona:

- wygrywający więcej frejmów lub wymaganą liczbę frejmów,
- uzyskujący największą ogólną liczbę punktów, jeśli zostało ustalone, że ilość zdobytych punktów decyduje o zwycięstwie w meczu
- lub któremu przyznano mecz na podstawie przepisów.

Zwycięzcą rozgrywki jest zawodnik lub strona wygrywający więcej meczów lub, przy grze na sumaryczną liczbę punktów, uzyskujący najwyższą liczbę punktów.

1.3. Snooker na świecie

Współcześnie, snooker jest sportem o ogólnoświatowym zasięgu. Szacuje się, że uprawia go obecnie ponad 120 milionów ludzi. Transmisje telewizyjne docierają do 61 krajów świata, a śledzi je ponad 500 milionów widzów. Coraz realniejszym staje się scenariusz włączenia snookera do programu igrzysk olimpijskich. Popularność snookera oczywiście różni się w zależności od kontynentu i kraju. Liderem są dziś Chiny. W dalszej kolejności są to Wyspy Brytyjskie. Warto dodać, że swoje miejsce na sportowej mapie snookera odzyskują kolebka tego sportu czyli Indie.

Dzisiejszy snooker to sport o trzech wyraźnych obliczach. Amatorski, a więc podejmowany dla wypoczynku i rozrywki. Wyczynowy, czyli oparty na rywalizacji i osiągnięciu maksymalnych wyników. Profesjonalny, a więc uprawiany czysto wyczynowo w celach zarobkowych. Ten ostatni aspekt najbardziej angażuje uwagę kibiców. Warto wspomnieć, że w sezonie 2018/19 na który składa się 25 turniejów, całkowita nagroda wynosi 14 milionów funtów. Taka specjalizacja dyscypliny w konsekwencji spowodowała powstanie kilku odrębnych federacji o zasięgu międzynarodowym,

Światowym związkiem zarządzającym profesjonalnym snookerem i bilardem angielskim jest powstały w 1968 roku i mający swoją siedzibę w Bristolu w Anglii **World Professional Billiards and Snooker Association** (**Światowy Związek Bilarda Angielskiego i Snookera**). WPBSA decyduje o regułach obowiązujących w obu dyscyplinach, organizuje profesjonalne turnieje oraz Tournie (także zawody amatorskie). Podejmuje różnorodne działania mające na celu popularyzację sportu. Określa zasady, przepisy oraz ustala kwestie dyscyplinarne. Na czele Związku stoi Jason Ferguson⁹.

Za komercyjną stronę działalności World Professional Billiard & Snooker Association, odpowiada **World Snooker**. Przewodzi mu Barry Hearn. **Światowy Związek Snookera** zarządza profesjonalnym snookerem, w tym prestiżowymi turniejami jak Mistrzostwa Świata profesjonalistów, Mistrzostwa Świata 6 Reds profesjonalistów, Shanghai Masters, World Open, UK Championship, Welsh Open, China Open, a także imprezami z zaproszeniami, takimi jak Turnieje rankingowe Main Tour. World Snooker posiada i prowadzi ośrodek treningowy w Sheffield, który jest centrum treningowym dla utalentowanych graczy z Wielkiej Brytanii i zagranicy. Sprawami handlowymi World Snooker zajmuje się IMG, właściciel Transworld International, producent transmisji dla BBC¹⁰.

Łącznikiem między profesjonalnym i amatorskim snookerem w ramach World Professional Billiard & Snooker Association, jest **World Snooker Federation** (**Światowa Federacja Snookera**). WSF jest organizacją non-profit, ma swoją siedzibę w Lozannie w Szwajcarii. WSF zrzesza snookerowe związki regionalne.

Amatorskim odpowiednikiem Światowego Związku Bilarda Angielskiego i Snookera o podobnym zasięgu jest powołany do życia w 1971 roku **International Billiards and Snooker Federation** (**Międzynarodowa Federacja Bilarda i Snookera**)¹¹ zrzeszająca

---

⁹ Wcześniej jego funkcję sprawowało Billiards Association and Control Council (Stowarzyszenie i Rada Kontroli Bilarda, w skrócie BACC).

¹⁰ Por. <http://147.com.pl/wpbsa/> (2.12.2018).

¹¹ W 1971 roku utworzono World Billiards & Snooker Council, a dopiero w 1973 roku zmieniona została nazwa na International Billiards & Snooker Federation.

związki narodowe. Do IBSF w sumie należą 73 kraje reprezentujące każdy z regionów olimpijskich: Afrykę, obie Ameryki, Azję, Europę i Oceanię. Misją IBSF jest zarządzanie na poziomie amatorskim i wyczynowym sportami bilardowymi i snookerem, ich promocja i rozwój. Związek opowiada za wiele formatów rywalizacji w tych dyscyplinach, w tym m.in. IBSF World Snooker Championships, IBSF World Team Snooker Cup, Mistrzostwa Świata w Snookerze IBSF World U-21 oraz U-18, IBSF World Ladies Snooker Championships.

Organizacją europejską, stawiającą sobie za cel zarządzanie europejskimi rozgrywkami, promocję snookera na kontynencie, organizację rozgrywek klasy mistrzowskiej (m.in. Mistrzostwa Europy Seniorów, Mistrzostwa Europy U-21 i U-18), zrzeszanie związków krajowych i koordynacja prac organizacyjnych, wsparcie szkoleniowe reprezentacji i klubów jest **European Billiards & Snooker Association** czyli **Europejskie Stowarzyszenie Bilarda i Snokera**. Federacja zrzesza 47 aktywnych członków, a przewodniczy jej Francuz Maxime Cassis.

Należy wspomnieć, że członkiem zwyczajnym European Billiards & Snooker Association jest **Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego**. Tym samym wchodzi też w skład International Billiards and Snooker Federation oraz World Snooker Federation.

Organizacją zrzeszającą wszystkie sporty bilardowe (karambol, pool, snooker) jest powstała w 1992 roku, mająca swoją siedzibę w belgijskim mieście BelgisSint-Martens-Latem **World Confederation of Billiards Sports** czyli **Światowa Konfederacja Sportów Bilardowych**. Skupia aż 148 narodowych federacji bilardu, a na jej czele stoi Ian Anderson. Celem WCBS jest integracja środowiska sportowego, promocja i rozwój sportów bilardowych ujednolicenie reguł poszczególnych gier na całym świecie, organizacja imprez i zawodów, szkolenie sędziów i trenerów, walka z dopingiem, pomoc w tworzeniu regionalnych i krajowych federacji, ale przede wszystkim rozwijanie współpracy z Międzynarodowym Komitetem Olimpijskim w celu włączenia sportów bilardowych do programu Igrzysk Olimpijskich.

World Confederation of Billiards Sports reprezentuje sporty bilardowe w powstałym w 1980 roku **International World Games Association**, w skrócie IWGA. **Międzynarodowe Stowarzyszenie Światowych Igrzysk** kieruje Hiszpan José Perurena López. Członkami IWGA jest 37 organizacji w tym reprezentujące takie sporty jak bowling, kulturystyka, karate, squash, które jako uznane przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski (MKOl) od 1981 roku co cztery lata biorą udział w World Games, czyli igrzyskach sportów nieolimpijskich. Zadaniem organizowanych przez IWGA World Games jest wypromowanie nieolimpijskich dyscyplin, co umożliwiłoby włączenie ich do programu igrzysk olimpijskich. W 2017 roku

we Wrocławiu odbyła się 10 edycja World Games. W rywalizacji wzięło wówczas udział ok. 3,5 tys. sportowców ze 112 krajów świata. Podczas igrzysk zaprezentowanych zostało 31 dyscyplin sportowych tym Snooker.

Za najlepszych zawodników w historii snookera uznawani są Joe Davis, John Pulman, Stephen Hendry, Ronnie O'Sullivan, John Higgins, Stephen Hendry, Mark Williams, Steve Davis.

1.4. Snooker w Polsce

W Polsce Snooker uprawiany był na poziomie klubów towarzyskich już przed 1939 rokiem. Po 1945 roku został zarzucony. Zawitał na poważnie do Polski dopiero na początku lat 90. Był to trudny czas transformacji ustrojowej w kraju. Zmiany jakie wówczas następowały, dotyczyły także przemian w sferze kultury, sportu i czasu wolnego. Upowszechniał się „zachodni styl życia”. Nasycenie towarami z krajów kapitalistycznych stawało się powszechne. Polacy zaczęli upodabniać się do obywateli krajów Zachodu. Skorzystały na tym gry bilardowe, w bloku wschodnim traktowane jako kapitalistyczna rozrywka, typowa dla klas uprzywilejowanych.

W barach, restauracjach i małych pubach na dobre zagościł pool bilard. Nie tyle jako sport, co rozrywka w czasie wolnym. Modnym stało się wówczas wychodzenie ze znajomymi na piwo i bilarda. Wtedy też ugruntował się w powszechnej świadomości Polaków wizerunek pool bilarda jako sportu pubowego, rozrywki barowej. Wówczas o snookerze mało kto jeszcze słyszał.

W tym czasie w Europie i na świecie sporty bilardowe zyskiwały na zainteresowaniu i rozwijały się sportowo. Na przykład, w Wielkiej Brytanii już w latach 90. snooker pretendował do czołówki najpopularniejszych sportów. Lawinowo rosła liczba sal snookerowych, klubów sportowych oraz zawodników. Podobnie rzecz miała się w Niemczech. Mimo tak bliskiego sąsiedztwa, snooker nie przekroczył granicy Polski. Przybył, jak przyjmuje się w tym środowisku aż z Australii.

W 1992 roku we Wrocławiu powstał pierwszy klub snookera. W tym samym roku odbył się (w tym mieście) pierwszy krajowy turniej, w którym udział 40 zawodników. W 1993 rozegrano I Mistrzostwach Polski, w których triumfował Arkadiusz Iwaniczuk. Na jesieni tego roku zarejestrowany został Polski Związek Snookera Sportowego i Bilarda. Sportowa mapa polski zyskała kolejne miejsca do uprawiania tego sportu. Powstały bowiem kluby w Kaliszu i Warszawie. W 1994 roku rozegrany został pierwszy międzynarodowy mecz

reprezentacji Polski z drużyną angielskich zawodowców. Zaś w 1995 roku pierwsze międzynarodowe uprawnienia sędziowskie uzyskał Krzysztof Kruk. W kolejnych latach powstały nowe sale i kluby sportowe, m.in. w Lublinie, Radomiu, Krakowie oraz Rzeszowie i Gdańsku¹².

Integracji środowiska i profesjonalizacji obiegu informacji w latach 90. Przysłużył się powołany do życia miesięcznik „Snooker”. Dzięki niemu zawodnicy zyskali możliwość zaznajamiania się z wynikami turniejowymi, statystykami zawodników i kalendarzem zawodów. Uruchomiono także krajowy system turniejów pod nazwą Polski Otwarty Ranking Snookera.

Równolegle profesjonalizowały się kadry sędziowskie. Polscy sędziowie jako jedni z pierwszych reprezentant owali Europę Środkową na najważniejszych turniejach międzynarodowych.

18 stycznia 1997 został powołany do życia Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego. Jest on zrzeszony w International Billiards & Snooker Federation, European Billiards & Snooker Association. Najważniejsze imprezy zorganizowane w kraju przez PZSiBA to Mistrzostwa Europy do lat 19 (2000), Mistrzostwa Europy Kobiet i Mężczyzn (2002), Mistrzostwa Europy w Ostrowie Wielkopolskim (2005), Mistrzostwa Europy w Lublinie (2008). Warto dodać, że Mistrzostwa Polski rozgrywane są począwszy od 1993 roku w cyklu corocznym.

Obecny poziom sportowy i organizacyjny snookera jest efektem wielu lat pracy i doskonalenia się wszystkich elementów struktury tego sportu. Szybkie postępy robią najmłodszy zawodnicy. Stanowią dziś oni wizytówkę krajowego snookera na świecie. Dowodem tego są choćby tytuł Mistrza Europy Juniorów czy start Polaków w turnieju zawodowców Main Tour.

Wśród najlepszych obecnie polskich snookerzystów należy wymienić Kacpra Filipiaka zawodnika Klubu Sportowego Cool Flowers Ożarów Mazowiecki, zdobywcę tytułu Mistrza Europy U-21 na Malcie (2011), numer 95 na oficjalnej liście rankingowej na sezon 2011/2012, Mistrza Polski w Snookerze (2014) pierwszego polskiego snookerzystę w gronie zawodowców oraz Adama Stefanowa, trenującego obecnie w Sheffield w Anglii Vicemistrza Świata World Snooker Federation (2018) zawodnika Main Tour (2018/2019), a także Mateusza Baranowskiego Mistrza Europy 6 reds (2017).

---

¹² Por. <http://www.sportowahistoria.pl/index.php?subsite&serwis=47> (24.11.2018).

Rozdział 2. Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego

2.1. Wizja rozwoju snookera w Polsce

Wizją jaka przyświeca Polskiemu Związkowi Snookera i Bilarda Angielskiego, jest stworzenie jak najlepszych warunków do rozwoju snookera w Polsce, poprzez działania operacyjne i promocyjne. W perspektywie kilku dekad chcemy, by snooker osiągnął popularność podobną do obecnej w takich dyscyplinach jak szermierka, tenis czy golf. Efekt sportowy i wizerunkowy chcemy zrównać z dziś obserwowanym na Wyspach Brytyjskich i w krajach azjatyckich np. Tajlandia i Chiny. W naszej wizji mieści się cel powszechnej dostępności do snookera, tak by w każdej gminie w Polsce istniała możliwość uprawiania dyscypliny, a osoby chętne miały jedynie pół godziny drogi do najbliższej sali ze stołami do gry. Chcemy stworzyć warunki, by na sportowej mapie Polski funkcjonowało 100 licencjonowanych klubów uczestniczących w systemie współzawodnictwa Związku, grało w nich minimum 10 000 osób amatorsko uprawiających snookera, ponad 500 zawodników o statusie Pro-Am, a stała grupa zawodników o statusie profesjonalisty rywalizowała w turniejach rankingowych Main Tour. W naszej wizji zakładamy też, uzyskanie wizerunkowego efektu równowagi między prestiżowym charakterem snookera, a jego masowym uprawianiem oraz zbudowanie przekonania, że nie jest to sport dostępny, dla każdego i na każdą kieszeń.

2.2. Organizacja i struktura

Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego zgodnie z zapisami ustawy Prawo o stowarzyszeniach ma osobowość prawną, zaś na podstawie Ustawy o sporcie posiada status polskiego związku sportowego. Zrzesza kluby i stowarzyszenia z całej Polski. Członkiem Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego mogą zostać kluby lub organizacje sportowe, uczestniczące we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinach snooker oraz bilard angielski i działające na rzecz tych dyscyplin. O przyjęciu w poczet członków zwyczajnych PZSiBA decyduje Zarząd. PZSiBA organizuje rozgrywki krajowe, powołuje reprezentację, szkoli zawodników kadry narodowej, sędziów oraz instruktorów.

2.3. Statut

STATUT POLSKIEGO ZWIĄZKU SNOOKERA I BILARDA ANGIELSKIEGO

Tekst jednolity z dnia 26 maja 2017 r.

Rozdział 1

NAZWA, TEREN DZIAŁANIA, SIEDZIBA I CHARAKTER PRAWNY

§ 1

Związek nosi nazwę: „POLSKI ZWIĄZEK SNOOKERA I BILARDA ANGIELSKIEGO”, w skrócie „PZSiBA” i zwany jest w dalszych postanowieniach niniejszego Statutu „Związkiem”.

§ 2

1. Związek działa na podstawie przepisów ustawy z 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. Nr 20 poz. 104 – z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. Nr 127 poz. 857) oraz niniejszego Statutu.
2. Związek samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne, dotyczące jego działalności.
3. Związek posiada osobowość prawną.

§ 3

1. Związek jest ogólnokrajowym, dobrowolnym, trwałym, samorządnym związkiem sportowym o charakterze niezarobkowym, działającym w dyscyplinach snooker i bilard angielski, mającym na celu rozwój i upowszechnianie tych dyscyplin sportowych.
2. Związek opiera swą działalność na pracy społecznej członków zrzeszonych w nim organizacji oraz działaczy.
3. Do prowadzenia swoich spraw Związek może zatrudniać pracowników, w tym osoby zatrudnione u swoich członków.
4. Członkowie zarządu mogą otrzymywać wynagrodzenie za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją. Wysokość wynagrodzenia określa uchwała Walnego Zgromadzenia Delegatów.

§ 4

1. Związek może być członkiem organizacji międzynarodowych o tym samym lub podobnym celu działania. Związek jest członkiem: Międzynarodowej Federacji Bilarda i Snookera, Europejskiego Związku Bilarda i Snookera.

2. W kontaktach międzynarodowych Związek może używać nazwy: POLISH BILLIARDS AND SNOOKER ASSOCIATION.

3. Związek współpracuje w zakresie swych celów statutowych z innymi organizacjami.

§ 5

1. Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Dla realizacji celów statutowych Związek może, z zastrzeżeniem obowiązujących w tym zakresie przepisów oraz umów międzynarodowych, prowadzić działalność poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Siedzibą władz Związku jest miasto Lublin.

§ 6

Czas trwania Związku jest nieokreślony.

§ 7

1. Związek działa w dyscyplinach sportowych snooker i bilard angielski i jest polskim związkiem sportowym w rozumieniu przepisów ustawy o sporcie.

2. Związek jest jedynym w Polsce reprezentantem dyscyplin sportowych: snooker i bilard angielski.

3. Organem nadzorującym działalność Związku jest minister właściwy do spraw sportu.

§ 8

Związek posiada własne godło, odznaki organizacyjne oraz pieczęć, których używa zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 9

Związek może w ramach realizacji swoich celów statutowych przystępować do organizacji o podobnym lub zbliżonym profilu, działając w granicach dozwolonych prawem.

Rozdział 2

CELE I ŚRODKI DZIAŁANIA

§ 10

Do zadań Związku należy w szczególności:

1. opracowanie w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury fizycznej i sportu systemu współzawodnictwa sportowego w dyscyplinach snooker i bilard angielski oraz organizacja i realizacja tego współzawodnictwa;

2. popularyzacja snookera i bilarda angielskiego na terenie kraju wśród dzieci, młodzieży i dorosłych;

3. reprezentowanie Polski w ww. dyscyplinach sportowych na arenie międzynarodowej, w granicach prawa;
4. reprezentowanie, ochrona praw i interesów oraz koordynacja działań wszystkich członków Związku.

§ 11

Związek realizuje swoje zadania przez:

1. zrzeszanie klubów sportowych i związków sportowych o tym samym lub podobnym profilu działania;
2. przyznawanie klubom sportowym licencji, uprawniających do udziału we współzawodnictwie sportowym;
3. przyznawanie zawodnikom, w oparciu o stosowne przepisy, licencji uprawniających do uprawiania dyscyplin sportowych snooker i bilard angielski oraz pozbawianie tych licencji;
4. opracowywanie i realizowanie przepisów dotyczących statusu zawodnika amatora i zawodnika profesjonalnego w dyscyplinach sportowych snooker i bilard angielski;
5. opracowywanie i realizowanie zasad zmian przynależności do organizacji, będących członkami Związku;
6. opracowywanie regulaminów, przepisów sportowych i dyscyplinarnych oraz innych zasad, związanych z uprawianiem ww. dyscyplin sportowych, a także sprawowanie kontroli nad ich przestrzeganiem;
7. organizowanie szkolenia zawodników, sędziów, trenerów i instruktorów, opracowywanie przepisów i instrukcji szkoleniowych;
8. określanie i zabezpieczanie warunków umożliwiających sędziom sportowym snookera i bilarda angielskiego wykonywanie ich funkcji;
9. wydawanie licencji sędziom snookera i bilarda angielskiego bądź pozbawianie ich licencji – w oparciu o stosowne przepisy;
10. organizowanie zawodów o mistrzostwo Polski różnych klas, zawodów krajowych, międzynarodowych, międzypaństwowych oraz prowadzenie krajowych list rankingowych;
11. przygotowywanie kadry narodowej snookera i bilarda angielskiego do uczestnictwa w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym;
12. reprezentowanie sportu polskiego w zakresie ww. dyscyplin sportowych w międzynarodowych organizacjach oraz organizowanie udziału w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym;
13. współdziałanie w zakresie działalności związku z organizacjami administracji państwowej, samorządowej oraz innym instytucjami i organizacjami;

14. współpracę z mediami w zakresie popularyzacji snookera i bilarda angielskiego;
15. prowadzenie statutowej działalności wydawniczej;
16. organizowanie i prowadzenie, po uzyskaniu stosownej koncesji, sportowego współzawodnictwa profesjonalnego lub przekazanie swych uprawnień w tym przedmiocie, za zgodą ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu, innym podmiotom;
17. rozstrzyganie sporów między członkami Związku, powstałych w powiązaniu z ich działalnością w dyscyplinach snooker i bilard angielski;
18. wydawanie przepisów, określających zasady i tryb rozstrzygania problemów, powstałych z naruszania reguł i przepisów technicznych i organizacyjnych oraz powoływanie i określanie kompetencji organów, uprawnionych do orzekania w tych sprawach;
19. wydawanie regulaminów dyscyplinarnych, określających zasady i tryb postępowania w sprawach należących do kompetencji Związku, a nie wymienionych w punkcie 18, jak również powoływanie i określanie kompetencji organów, uprawnionych do orzekania w tych sprawach;
20. współpracę z placówkami medycyny sportowej w zakresie przewidzianym stosownymi przepisami oraz potrzebami dziedziny sportu;
21. prowadzenie i zabezpieczenie ewidencji członków, danych zawodników i sędziów oraz innych dokumentów i materiałów statystycznych, w zakresie wymaganym określonymi przepisami, zgodnie z potrzebami Związku;
22. podejmowanie wszelkich innych dozwolonych prawem działań, służących realizacji statutowych celów Związku.

§ 12

1. Związek może prowadzić działalność gospodarczą według ogólnych zasad, określonych w odrębnych przepisach.
2. Dochód z działalności gospodarczej Związku służy do realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między członków Związku.

Rozdział 3

CZŁONKOSTWO ZWIĄZKU

§ 13

1. Członkowie Związku dzielą się na:
  - a. zwyczajnych;
  - b. wspierających;
  - c. honorowych.

§ 14

Członkami zwyczajnymi Związku mogą być:

1. organizacje sportowe, uczestniczące we współzawodnictwie sportowym w dyscyplinach snooker i bilard angielski;
2. regionalne (okręgowe) związki snookera i bilarda angielskiego.

§ 15

Członkami wspierającymi Związku mogą być:

1. inne organizacje niż wymienione w § 14 ust. 1;
2. osoby prawne lub fizyczne i jednostki organizacyjne, zainteresowane realizacją celów Związku i wspierające jego działalność.

§ 16

Członkami honorowymi Związku są osoby fizyczne lub prawne, którym po uprzednim wyrażeniu zgody przez kandydata, Walne Zgromadzenie Delegatów nadało tytuł członka honorowego za szczególne zasługi dla organizacji, rozwoju i upowszechniania snookera i bilarda angielskiego.

§ 17

Członkowie zwyczajni mają prawo do:

1. brania udziału w Walnym Zgromadzeniu Delegatów za pośrednictwem swoich delegatów, którym przysługuje czynne i bierne prawo wyborcze do organów władz Związku;
2. zgłaszania postulatów i wniosków do i wobec władz Związku;
3. korzystania z uprawnień członkowskich, wynikających ze statutowej działalności Związku;
4. wpływu na interesujące ich dziedziny działania Związku, przez udział swoich przedstawicieli z głosem doradczym w otwartych naradach i zebraniach władz Związku oraz pracę w komisjach problemowych;
5. organizowania i udziału w imprezach sportowych krajowych i międzynarodowych, na zasadach określonych przez Zarząd Związku;
6. używania znaku Związku po uzyskaniu zgody Zarządu.

§ 18

Członkowie zwyczajni zobowiązani są do:

1. aktywnej działalności na rzecz rozwoju i podnoszenia poziomu sportowego snookera i bilarda angielskiego;
2. przestrzegania postanowień Statutu i innych przepisów Związku, przepisów obowiązujących w sporcie i powszechnie obowiązującego prawa;

3. propagowania i przestrzegania etyki, dbania o wysoki poziom moralno-wychowawczy i sportowy działaczy społecznych, sędziów, zawodników, trenerów, instruktorów oraz pracowników zatrudnionych w Związku;

4. regularnego opłacania składek członkowskich.

§ 19

Członkowie wspierający mają prawa i obowiązki członków zwyczajnych, z wyjątkiem czynnego i biernego prawa wyborczego.

§ 20

Członek honorowy jest zobowiązany do przestrzegania postanowień Statutu i uchwał władz Związku, ma prawo do korzystania ze świadczeń Związku w sposób i w zakresie określonym przez Walne Zgromadzenie. Członek honorowy zwolniony jest od płacenia składek członkowskich, przysługuje mu prawo używania odznak Związku.

§ 21

Członkostwo Związku wygasa w przypadku:

1. zgłoszonej na piśmie rezygnacji, po upływie 30 dni od daty jej zgłoszenia i przyjęcia przez Zarząd oraz uregulowania zobowiązań wobec Związku;
2. rozwiązania lub likwidacji członka będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną, z datą wykreślenia z rejestru sądowego lub innego rejestru publicznego;
3. wykluczenia uchwałą Zarządu Związku za działalność sprzeczną z prawem, niniejszym Statutem, uchwałami i decyzjami władz Związku;
4. skreślenia uchwałą Zarządu w przypadku niepłacenia składek członkowskich przez okres nie krótszy niż 3 miesiące, po dwukrotnym pisemnym upomnieniu;
5. rozwiązania Związku.

§ 22

Od uchwał Zarządu Związku, dotyczących wykluczenia lub zawieszenia w prawach członka, przysługuje – w terminie 30 dni od daty doręczenia stronie pisemnej decyzji Zarządu – prawo odwołania do najbliższego Walnego Zgromadzenia Delegatów.

§ 22a

Osoba fizyczna lub osoba prawna będąca członkiem lub posiadająca udziały albo akcje w klubie sportowym będącym członkiem Związku nie może być członkiem lub posiadać udziałów albo akcji lub być członkiem organów lub władz innego klubu sportowego uczestniczącego we współzawodnictwie sportowym w tym samym sporcie.

WŁADZE ZWIĄZKU

§ 23

1. Władzami Związku są:
  - a. Walne Zgromadzenie Delegatów;
  - b. Zarząd;
  - c. Komisja Rewizyjna.

§ 24

1. Kadencja władz Związku trwa cztery lata, wybór władz odbywa się w głosowaniu tajnym.
2. Zarząd, Komisję Rewizyjną i prezesa Zarządu wybiera Walne Zgromadzenie Delegatów.
3. O ile Statut nie stanowi inaczej, uchwały władz Związku są prawomocne, jeśli zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 1/2 liczby uprawnionych do brania czynnego udziału w posiedzeniu. Uchwały Walnego Zgromadzenia zwołanego w drugim terminie są prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

§ 25

1. W przypadku ustąpienia członków Zarządu lub Komisji Rewizyjnej w trakcie trwania kadencji, organom tym przysługuje prawo wprowadzenia w trybie regulaminowym nowych członków w miejsce tych, którzy ustąpili. Liczba członków tak wprowadzonych nie może w czasie całej kadencji przekroczyć 1/3 wyjściowej liczby członków pochodzących z wyboru. Kadencja członków wprowadzonych wygasa z kadencją całego Zarządu lub Komisji Rewizyjnej.
2. W przypadku odwołania przez Walne Zgromadzenie członków Zarządu lub Komisji Rewizyjnej w czasie trwania kadencji, decyzję o konieczności i sposobie uzupełnienia składu podejmuje Walne Zgromadzenie.
3. Wszelka korespondencja, w tym składanie oświadczeń woli pomiędzy władzami Związku, członkami Związku oraz delegatami może odbywać się także pocztą elektroniczną, o ile przepis prawa lub postanowienia niniejszego Statutu nie stanowią inaczej.
4. Członek zobowiązany jest podać adres e-mail z którego będzie prowadził korespondencję ze związkiem. Adres ten będzie uważany za identyfikujący członka. Członkowie Zarządu i Komisji Rewizyjnej podają adresy e-mail, z których będzie prowadzona korespondencja w ich imieniu w sposób zwyczajowo przyjęty, w szczególności poprzez umieszczenie na stronie internetowej związku. Adres taki będzie uważany za identyfikujący osobę, która się nim posługuje.

WALNE ZGROMADZENIE DELEGATÓW

§ 26

1. Najwyższą władzą Związku jest Walne Zgromadzenie Delegatów, które może być zwyczajne lub nadzwyczajne.
2. Walne Zgromadzenie zwyczajne zwoływane jest przez Zarząd nie rzadziej niż raz na rok.
3. Walne Zgromadzenie zwyczajne sprawozdawczo-wyborcze zwoływane jest przez Zarząd raz na cztery lata.

§ 27

Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Delegatów należy:

1. uchwalanie generalnych kierunków i programów działania Związku;
2. uchwalanie Statutu i podejmowanie uchwał o zmianach w Statucie;
3. uchwalanie budżetu i coroczne zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego, po jego zbadaniu przez biegłego rewidenta; 3a rozpatrzenie i zatwierdzenie sporządzonego przez zarząd sprawozdanie z działalności związku;
4. rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań z działalności ustępujących władz Związku;
5. udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi na wniosek Komisji Rewizyjnej;
6. wybór Zarządu, Komisji Rewizyjnej i prezesa Zarządu;
7. rozpatrywanie wniosków kierowanych do Walnego Zgromadzenia;
8. nadawanie i pozbawianie godności członka honorowego;
9. podejmowanie uchwał w sprawie rozwiązania się Związku i przeznaczenia jego majątku;
10. rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu Związku, dotyczących wykluczenia i zawieszenia w prawach członkowskich;
11. podejmowanie uchwał w sprawach niezastrzeżonych do wyłącznej kompetencji innych władz Związku, a wniesionych pod obrady Walnego Zgromadzenia Delegatów;
12. uchwalanie regulaminu dyscyplinarnego;
13. uchwalanie wysokości wynagrodzenia członków Zarządu za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją.

§ 28

W Walnym Zgromadzeniu Delegatów udział biorą:

1. Z głosem stanowiącym – delegaci członków zwyczajnych.
2. Z głosem doradczym:
  - a. członkowie honorowi;
  - b. członkowie wspierający;
  - c. prezesi (przewodniczący) członków zwyczajnych Związku, którzy nie zostali wybrani delegatami;
  - d. członkowie ustępujących władz Związku, którzy nie zostali wybrani delegatami;

e. zaproszeni goście.

3. Prawo zapraszania gości na Walne Zgromadzenie mają Zarząd lub Komisja Rewizyjna.

4. Członkowie zwyczajni mają prawo delegować na Walne Zgromadzenie:

a. jednego (1) delegata na każdą pełną piątkę (5) członków z zastrzeżeniem, że nie mniej niż jednego (1) i nie więcej niż trzech (3), oraz

b. jednego (1) dodatkowego delegata na każdą pełną piątkę (5) posiadanych aktualnych kart sportowych PZSiBA, z zastrzeżeniem że nie więcej niż dwóch (2).

5. Członkowie zwyczajni mają prawo wybierać delegatów tylko spośród swoich członków.

6. Delegaci na Walne Zgromadzenie zachowują mandat na okres trwania kadencji. Podczas głosowania delegatowi przysługuje jeden głos. Mandat delegata na Walne Zgromadzenie może być cofnięty przez organ delegujący.

§ 29

1. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów zwołuje Zarząd:

a. z własnej inicjatywy;

b. na wniosek Komisji Rewizyjnej;

c. na wniosek co najmniej 1/4 ogólnej liczby członków zwyczajnych.

2. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów zwoływane jest przez Zarząd w terminie do 2 miesięcy od daty zgłoszenia wniosku i obraduje nad sprawami, dla których zostało zwołane.

§ 30

1. O terminie, miejscu i porządku Walnego Zgromadzenia zwyczajnego i Walnego Zgromadzenia zwyczajnego sprawozdawczo-wyborczego Zarząd zawiadamia delegatów co najmniej na 30 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

2. O terminie, miejscu i porządku Walnego Zgromadzenia nadzwyczajnego i Zarząd zawiadamia delegatów co najmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

ZARZĄD ZWIĄZKU

§ 31

1. Zarząd składa się nie mniej niż 3 a nie więcej niż 5 osób, wybieranych przez Walne Zgromadzenie Delegatów, w tym: prezesa, wiceprezesa, skarbnika i członka (członków) Zarządu. Decyzję o liczbie osób wchodzących w skład Zarządu podejmuje Walne Zgromadzenie Wyborcze.

2. Walne Zgromadzenie Delegatów wybiera bezpośrednio prezesa Zarządu. O obsadzeniu pozostałych funkcji decyduje Zarząd uchwałą podjętą na pierwszym zebraniu.

3. W przypadku ustąpienia prezesa w okresie trwania kadencji, Zarządowi przysługuje prawo wyboru nowego prezesa spośród członków Zarządu. Nowy prezes pełni tę funkcję do najbliższego Walnego Zgromadzenia.

4. Funkcji prezesa zarządu nie można pełnić dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje.

§ 32

1. Posiedzenia Zarządu zwołuje prezes lub wiceprezes w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku.

2. Uchwały Zarządu w sprawach innych niż wskazane w § 54 zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków, w tym prezesa lub wiceprezesa. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego zebrania.

§ 32a

1. Członek zarządu nie może: a. łączyć tej funkcji z funkcją w innych władzach tego związku, z wyjątkiem pełnienia funkcji delegata na Walne Zgromadzenie Delegatów zwołane dla wyboru władz związku; b. być osobą prowadzącą działalność gospodarczą związaną z realizacją przez ten związek jego zadań statutowych; c. posiadać w spółkach prawa handlowego prowadzących działalność gospodarczą związaną z realizacją przez ten związek jego zadań statutowych więcej niż 10% akcji lub udziałów przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego - w każdej z tych spółek; d. być współnikiem spółki osobowej prawa handlowego prowadzącej działalność gospodarczą związaną z realizacją przez ten związek jego zadań statutowych; e. być osobą, która była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe ścigane z oskarżenia publicznego.

2. Jeżeli osoba obejmująca funkcję członka zarządu w dniu wyboru spełnia kryteria wskazane w § 32a ust. 1 lit. a-d jest ona zobowiązana w ciągu 30 dni od dnia objęcia funkcji zaprzestać prowadzenia działalności gospodarczej, zbyć akcje lub udziały lub wystąpić ze spółki.

3. W przypadku niewypełnienia obowiązku, o którym mowa w § 32a ust. 2, Walne Zgromadzenie Delegatów odwołuje członka zarządu polskiego związku sportowego niezwłocznie, nie później niż przed upływem 3 miesięcy od bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w § 32a ust. 2.

§ 33

Do obowiązków i zakresu działania Zarządu Związku należy:

1. kierowanie działalnością Związku w okresie między Walnymi Zgromadzeniami;
2. programowanie rozwoju dyscyplin sportowych snooker i bilard angielski;
3. zwoływanie Walnego Zgromadzenia Delegatów;
4. realizacja uchwał i wytycznych Walnego Zgromadzenia Delegatów;

5. reprezentowanie Związku w kontaktach zewnętrznych, krajowych i międzynarodowych;
6. podejmowanie decyzji w sprawie członkostwa Związku w innych organizacjach;
7. zgodna z prawem interpretacja Statutu i przepisów wewnętrznych Związku;
8. zarządzanie majątkiem i funduszami Związku;
9. proponowanie budżetu i sporządzanie sprawozdań finansowych z działalności Związku;
10. uchwalanie regulaminów i przepisów w sprawach dotyczących statutowego zakresu działania Związku, a niezastrzeżonych do kompetencji Walnego Zgromadzenia Delegatów;
11. powoływanie, nadzorowanie i rozwiązywanie komisji problemowych oraz zatwierdzanie ich regulaminów działania;
12. podejmowanie uchwał dotyczących przyjęcia w poczet członków Związku i wygaśnięcia członkostwa;
13. nadzorowanie i kontrolowanie, w zakresie działalności statutowej, działań członków Związku;
14. rozpatrywanie odwołań od decyzji organów Związku i jego członków;
15. uchwalanie wysokości składki członkowskiej i opłat licencyjnych;
16. podejmowanie uchwał w sprawach niezastrzeżonych do kompetencji innych władz Związku;
17. uchwalanie regulaminu działania Zarządu;
18. wskazywanie trenera kadry narodowej i jego asystentów;
19. podejmowanie decyzji w sprawie utworzenia ligi zawodowej;
20. przesłanie rocznego sprawozdania finansowego do biegłego rewidenta celem jego zbadania;
21. przygotowanie i przedstawienie Walnemu Zgromadzeniu Delegatów sprawozdania z działalności związku;
22. przygotowanie i przedstawienie Walnemu Zgromadzeniu Delegatów rocznego sprawozdania finansowego, po jego zbadaniu przez biegłego rewidenta; przesłanie do ministra właściwego do spraw kultury fizycznej w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od rozpatrzenia i zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie Delegatów sprawozdania z działalności związku oraz rocznego sprawozdania finansowego po jego zbadaniu przez biegłego rewidenta;
23. uzyskuje zgodę, o której mowa w art. 14 ust. 3 ustawy o sporcie.

§ 34

Przy Zarządzie Związku może działać Rada Zawodników, uczestnicząca z głosem doradczym w pracach władz Związku. Rada Zawodników ustala swój regulamin działania.

KOMISJA REWIZYJNA ZWIĄZKU

§ 35

Komisja Rewizyjna Związku składa się z 3 osób, wybieranych przez Walne Zgromadzenie Delegatów, które spośród siebie wybierają przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza uchwałą podjętą na pierwszym zebraniu.

§ 36

Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej Związku należy:

1. kontrola działalności statutowej i finansowej Związku;
2. informowanie Zarządu i Walnego Zgromadzenia Delegatów o stwierdzonych uchybieniach, zgłaszanie wniosków i żądanie wyjaśnień;
3. współpraca z komisjami rewizyjnymi członków Związku;
4. składanie Walnemu Zgromadzeniu Delegatów sprawozdania z działalności Związku i jego organów oraz stawianie wniosku w sprawie udzielania absolutorium ustępującemu Zarządowi.

§ 37

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej lub upoważniony przez niego członek Komisji może brać udział w posiedzeniach Zarządu z głosem doradczym.

§ 38

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkami Zarządu Związku.

Rozdział 5

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

§ 39

1. Związek ma prawo nagradzania i wyróżniania zasłużonych dla snookera i bilarda angielskiego działaczy, sędziów, trenerów, instruktorów i zawodników. Za aktywny udział w realizacji zadań Związku członkowie mogą otrzymać:
  - a. pochwałę na piśmie;
  - b. dyplom;
  - c. nagrodę rzeczową lub pieniężną;
  - d. odznakę honorową Związku.
2. Związek może występować z wnioskami o nadanie w/w osobom odznaczeń, wyróżnień i nagród państwowych i resortowych.
3. Podejmowanie decyzji w sprawach poruszonych w ust. 1 i 2 należy do kompetencji Zarządu Związku.

§ 40

Wzór i zasady przyznawania odznaki honorowej Związku określa regulamin, uchwalony przez Zarząd.

Rozdział 6

ODPOWIEDZIALNOŚĆ DYSCYPLINARNA I ROZSTRZYGANIE SPORÓW

§ 41

Związek jest uprawniony do nakładania kar dyscyplinarnych na swoich członków oraz działaczy, sędziów, trenerów, instruktorów i zawodników snookera i bilarda angielskiego.

§ 42

Naruszenia przepisów, dotyczących gry podczas zawodów, podlegają ocenie zgodnie z przepisami właściwej dyscypliny sportowej.

§ 43

Naruszenia zasad współzawodnictwa sportowego podlegają ocenie zgodnie z właściwym regulaminem sportowym.

§ 44

1. Organem dyscyplinarnym Związku jest Komisja Dyscyplinarna.
2. Komisja Dyscyplinarna powoływana jest przez Walne Zgromadzenie Delegatów na okres kadencji władz Związku i składa się z 5 członków.
3. Komisja Dyscyplinarna wyznacza ze swego składu przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza uchwałą podjętą na pierwszym zebraniu.
4. Odwołanie członka Komisji Dyscyplinarnej w okresie kadencji leży w kompetencji Walnego Zgromadzenia Delegatów.

§ 45

1. Do kompetencji Komisji Dyscyplinarnej należy:
  - a. rozpoznawanie spraw członków władz, trenerów, instruktorów, sędziów, działaczy i zawodników, obwinionych o naruszanie norm etycznych, przepisów Statutu, przepisów i uchwał władz Związku w sprawach niezwiązanych bezpośredniego z przepisami (regulaminami) sportowymi;
  - b. rozpoznawanie odwołań od decyzji oceniających naruszanie zasad współzawodnictwa sportowego oraz innych przepisów (regulaminów) sportowych, regulujących zasady uprawiania snookera i bilarda angielskiego.
2. Do kompetencji Komisji Dyscyplinarnej nie należy ustanawianie reguł dyscyplinarnych dotyczących dopingu w sporcie.

§ 46

Komisja Dyscyplinarna ma prawo:

1. orzekać jako kary:

- upomnienie;
  - naganę;
  - karę finansową (tylko wobec zawodników profesjonalnych i członków zwyczajnych);
  - pozbawienie nagrody;
  - zakaz organizowania zawodów w określonym czasie i miejscu;
  - weryfikację wyniku zawodów;
  - przeniesienie zespołu do niższej klasy rozgrywek;
  - pozbawienie tytułu mistrzowskiego;
  - dyskwalifikację na czas określony lub dożywotnio;
  - zakaz reprezentowania sportu polskiego w zawodach międzynarodowych; – wykluczenie z kadry narodowej;
  - wykluczenie z władz Związku;
  - zakaz pełnienia funkcji na czas określony lub dożywotnio;
  - jako karę dodatkową: podanie orzeczenia dyscyplinarnego do publicznej wiadomości.
2. wnioskować do określonych władz Związku o:
- wykluczenie ze Związku;
  - pozbawienie członkostwa honorowego;
  - pozbawienie wyróżnień wewnątrzorganizacyjnych.

§ 47

Decyzje Komisji Dyscyplinarnej mogą być zaskarżane zgodnie z postanowieniami ustawy o sporcie.

§ 48

Szczegółowy tryb postępowania dyscyplinarnego i zasady funkcjonowania organów dyscyplinarnych określa regulamin dyscyplinary, uchwalony przez Walne Zgromadzenie Delegatów.

§ 49

Zarząd Związku może powołać, w razie potrzeby, stały Sąd Polubowny w celu rozpoznawania spraw związanych ze sporami majątkowymi, powstałymi w związku z uprawianiem snookera i bilarda angielskiego w Polsce.

§ 50

Powołany w punkcie § 49 Sąd Polubowny działa na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz regulaminu zatwierdzonego przez Zarząd Związku.

§ 51

Stronami postępowania przed Sądem Polubownym mogą być organizacje i okręgowe (regionalne) związki sportowe, działające w dyscyplinach snooker i bilard angielski, osoby fizyczne uprawiające ten sport lub zajmujące się jego organizacją lub upowszechnianiem, podmioty gospodarcze oraz inne osoby prawne, których działalność związana jest z wymienionymi dyscyplinami sportu.

§ 52

1. Listę arbitrów stałego Sądu Polubownego ustala Zarząd Związku.
2. Regulamin Sądu Polubownego, uchwalony przez Zarząd Związku, określi szczegółowo formę zapisu na Sąd Polubowny, tryb postępowania przed tym Sądem oraz tryb odwoławczy od orzeczeń Sądu Polubownego.
3. Zarządowi Związku przysługuje prawo ustalenia w regulaminie, o którym mowa powyżej, rodzaju środków dyscyplinujących, regulujących wykonywanie w trybie postępowania wewnątrzorganizacyjnego orzeczeń Sądu Polubownego.

Rozdział 7

MAJĄTEK I FUNDUSZE ZWIĄZKU

§ 53

1. Majątek Związku stanowią nieruchomości, ruchomości, papiery wartościowe i fundusze.
2. Na fundusze Związku składają się, w szczególności:
  - a. składki, wpisowe i opłaty członków;
  - b. darowizny i dotacje;
  - c. wpływy z działalności statutowej;
  - d. wpływy z działalności gospodarczej.

§ 54

Do składania oświadczeń woli we wszystkich sprawach, w tym majątkowych Towarzystwa, i udzielania pełnomocnictw w imieniu Związku uprawnionych jest dwóch członków Zarządu Związku działających łącznie, przy czym jednym z nich musi być Prezes.

§ 55

Zasady gospodarki finansowej określa Zarząd Związku, opierając się na właściwych przepisach prawa.

§ 56

Kontrolę nad gospodarką finansową sprawuje Komisja Rewizyjna Związku.

Rozdział 8

ZMIANA STATUTU I ROZWIĄZANIE SIĘ ZWIĄZKU

§ 57

1. Uchwałę w sprawie zmian Statutu lub rozwiązania się Związku podejmuje Walne Zgromadzenie Delegatów większością co najmniej 2/3 głosów, przy obecności co najmniej 1/2 liczby delegatów.
2. Uchwała o rozwiązaniu się Związku określi sposób jego likwidacji oraz przeznaczenia majątku Związku.

Rozdział 9

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 58

Statut wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez ministra właściwego ds. kultury fizycznej i sportu

2.4. Misja

Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego jest ogólnopolskim, dobrowolnym, trwałym, samorządnym związkiem sportowym o charakterze niezarobkowym, działającym na rzecz dwóch dyscyplin sportowych tj. snookera i bilarda angielskiego. Związek, jako cel główny stawia sobie rozwój i promocję obu dyscyplin, mających duży potencjał sportowy i marketingowy. Ponadto Związek opracowuje i upowszechnia profesjonalne rozwiązania mające na celu podnoszenie poziomu obu sportów w Polsce, określa kierunki rozwoju dyscyplin, tworzy i koordynuje wdrażanie krajowych planów szkoleniowych, regulaminów i systemów zawodów.

Związek organizuje rozgrywki krajowe na wszystkich szczeblach oraz prowadzi powołuje, przygotowuje sportowo i wspiera organizacyjnie, reprezentację Polski w snookerze do udziału w Mistrzostwach Europy i Mistrzostwach Świata. PZSiBA współdziała z krajowymi i zagranicznymi instytucjami oraz organizacjami sportowymi.

2.5. Władze

Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego został wpisany do rejestru stowarzyszeń 20 kwietnia 2007 roku. Zgodnie z zapisami Statutu, Zarząd Związku, Komisję Rewizyjną i Prezesa Zarządu wybiera na czteroletnią kadencję Walne Zgromadzenie Delegatów.

W ubiegłym roku powołany został kolejny Zarząd PZSiBA na kadencję 2018-2022 w którego skład wchodzi:

- Piotr Murat, Prezes Związku,
- Małgorzata Sikorska, Wiceprezes Związku,
- Kazimierz Olejniczak, Sekretarz Generalny.

W skład władz Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego wchodzi ponadto komisje problemowe, w tym Komisja Dyscyplinarna, Komisja Rewizyjna, Komisja Regulaminowo Sędziowska oraz Koordynator ds. sędziowskich i regulaminów. Za poszczególne gremia w obecnej kadencji Związku odpowiadają:

a. Komisja Dyscyplinarna:

- Piotr Łuczak, Przewodniczący Komisji,
- Katarzyna Bialik, Członek Komisji,
- Jakub Mikliński, Członek Komisji,

b. Komisja Rewizyjna:

- Patrycja Gromadzińska, Przewodnicząca Komisji,
- Aleksandra Wojtecka, Członek Komisji,

c. Komisja Regulaminowo Sędziowska:

- Wiktoria Jędruszek, Przewodnicząca Komisji,
- Mateusz Rusin, Członek Komisji,
- Adam Chmielewski, Członek Komisji,

d. Koordynator ds. sędziowskich i regulaminów:

- Kazimierz Olejniczak.

2.6. Biuro PZSiBA

Zarząd Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego nie posiada stałego profesjonalnego biura, nie zatrudnia też etatowych pracowników biurowych. Wynika to z braku środków finansowych.

Praktyką stało się, że siedziba Związku ulokowana jest w mieście zamieszkania aktualnego Prezesa. Stąd biuro PZSiBA obecnie ma swoje miejsce w Lublinie, w klubie Masters w Galerii Handlowej „Olimp” przy Al. Spółdzielczości Pracy 36. Związek nie ponosi kosztów wynajęcia lokalu. Praca administracyjna wykonywana jest społecznie. Polega na rozdysponowaniu zadań między członków klubów zrzeszonych w Polskim Związku Snookera i Bilarda Angielskiego.

2.7. Dane finansowe i dotacje Ministerstwa Sportu i Turystyki

Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego nie prowadzi działalności gospodarczej, przy czym Zarząd Związku rozważa takie rozwiązanie. W najbliższym czasie planowane jest podjęcie w środowisku dyskusji na ten temat, której efektem będzie opracowanie modelu biznesowego przyszłej działalności gospodarczej PZSiBA.

Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego utrzymuje się z trzech źródeł, tj. składek członkowskich, dotacji pochodzących z Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz dotacji sponsorskich.

Wysokość dotacji pochodzących z Ministerstwa Sportu i Turystyki w ostatnich pięciu latach:

2018 - 110 000 PLN

2017 - 81 000 PLN

2016 - 100 000 PLN

2015 - 0,00 PLN

2014 - 54 000 PLN

2.8. Statystyka Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego

2.8.1. Wykaz klubów

Aktualna lista klubów zrzeszonych w Polskim Związku Snookera i Bilarda Angielskiego (członkowie zwyczajni) na dzień 31 grudnia 2018 r.:

1. Masters Lublin
2. Masters Chełm
3. Amnezja Kalisz
4. Billboard Warszawa

5. Coolflowers Ożarów Mazowiecki

6. Fuga Mundi Wrocław

7. Cue Bar Kraków

Salę gier udostępniające infrastrukturę do uprawiania sportów bilardowych współpracującą z Polskim Związkiem Snookera i Bilarda Angielskiego:

1. 12 ft Poznań

2. 147 Break Warszawa

3. Green Club Gdańsk

4. Hot Shots Zielona Góra

5. Trick Shot Lwówek

6. Fream Łódź

7. BrizZon Poznań

2.8.2. Liczba zawodników licencjonowanych

2018 - 125

2017 - 70

2016 - 60

2015 - 112

2014 - 340 (brak wymogów ze strony Ministerstwa Sportu i Turystyki dotyczących badań lekarskich), ogólna liczba zawodników z licencją ok. 120 (brak dokładnych danych).

2.8.3. Liczba zawodników kadry narodowej i zaplecza kadry narodowej

Seniorzy:

2018 - 20

2017 - 14

2016 - 14

2015 - 14

2014 - 15

Juniorzy młodsi:

2018 - 7

2017 - 6

2016 - 16

2015 - 10

2014 - 10

2.8.4. Liczba kadry szkoleniowej

2018 - 7

2017 - 9

2016 - 9

2015 - 4

2014 - 5

2.8.5. Liczba sędziów

2018 - 40

2017 - 16

2016 - 30

2015 - 50

2014 - 66

2.8.6. Wyniki

Medale na Mistrzostw Świata i Mistrzostw Europy:

2018 - III miejsce Mistrzostw Europy Shoot Out, II miejsce Mistrzostw Świata WSF Adam Stefanów - awans do Main Tour, III miejsce Mistrzostw Świata WSF, III miejsce Drużynowe Mistrzostwa Europy,

2017 - brak medali, w każdym zawodach Mistrzostw Europy i Mistrzostw Świata nasz reprezentant docierał do ¼ finału,

2016 - I miejsce Mistrzostw Europy 6 reds,

2015 - brak medali, w każdym zawodach Mistrzostw Europy i Mistrzostw Świata nasz reprezentant docierał do ¼ finału,

2014 – III miejsce Mistrzostw Świata,

2011 – I miejsce Mistrzostw Europy do lat 21 Kacper Filipiak - awans do Main Tour.

2.8.7. Imprezy krajowe i międzynarodowe organizowane oraz współorganizowane przez PZSiBA

Imprezy krajowe w randze Mistrzostw Polski:

1. Otwarte Mistrzostwa Polski,
2. Drużynowe Mistrzostwa Polski,
3. Mistrzostwa Polski Kobiet,
4. Mistrzostwa Polski do lat 21,
5. Mistrzostwa Polski do lat 18,
6. Mistrzostwa Polski Masters (+40 lat),
7. Mistrzostwa Polski Masters (+50 lat),
8. Mistrzostwa Polski w grze mieszanej (Mixt),
9. Mistrzostwa Polski w Snookerze na Sześciu Czerwonych Bilach - Mistrzostwa Polski w Bilardzie Angielskim,
10. Klubowe Mistrzostwa Polski (Turniej Mistrzów Klubowych),
11. Drużynowe Mistrzostwa Polski Masters (+40 lat),
12. Mistrzostwa Polski w Snookerze na Sześciu Czerwonych Bilach Masters (+40 lat).

Imprezy rankingowe:

14. PLS TOP 16 - Polska Liga Snookera: cykl turniejów rankingowych dla najlepszych 16 zawodników,
15. 1.LS - Pierwsza Liga Snookera: cykl turniejów rankingowych dla bezpośredniego zaplecza krajowej czołówki 16 zawodników,
16. Turniej PORS – Turniej Polskiego Otwartego Rankingu Snookera - turnieje rozgrywane w klubach w całej Polsce z otwartym dostępem dla każdej osoby poza zawodnikami PLS TOP16 z 1.LS.

Imprezy pokazowe:

17. Mistrzostwa Polski Biznesu Artystów i Sportu 2016, 2017 hotel Heron Gródek nad Dunajcem - organizator klub Hot Shots Marcin Nitschke i PZSiBA.

Imprezy międzynarodowe organizowane w Polsce:

18. Mistrzostwa Europy do lat 19 Kalisz 1999 - organizator PZSiBA,
19. Mistrzostwa Europy Men, Ladies, Masters Kalisz 2000 - organizator PZSiBA - transmisja Polsat,
20. Mistrzostwa Europy Men, Ladies, Masters Ostrów Wlkp. 2005 - organizator PZSiBA,

21. Mistrzostwa Europy Men, Ladies, Masters Lublin 2008 - organizator PZSiBA - transmisja TVP Lublin,
22. Mistrzostwa Europy Men, Ladies, Masters Zielona Góra 2013 - organizator klub Hot Shots + PZSiBA,
23. Mistrzostwa Europy Men, Ladies, Masters Wrocław 2016 - organizator klub Bandaclub + PZSiBA,
24. The World Games (turniej sportów bilardowych) - Wrocław 2017 - organizator klub Hot Shots, transmisja Polsat,
25. Warsaw Snooker Tour Warszawa 2007 - turniej pokazowy z udziałem 4 profesjonalistów i 4 zawodników z Polski, Warszawa Torwar, transmisja w Canal+, organizator FSTC (Szkoci John Higgins),
26. World Series of Snooker Warszawa 2007 - seria turniejów z udziałem profesjonalistów - transmisja w Eurosport - organizator FSTC (Szkoci John Higgins),
27. PTC Players Tour Championship - Gdynia 2014, 2015, 2016 turnieje - turnieje rankingowe Main Tour - organizator The World Snooker, transmisja Eurosport,
28. PTC Players Tour Championship - Warszawa 2011 - turniej rankingowe Main Tour - organizator The World Snooker - transmisja Eurosport,
29. Hot Shots Masters - turnieje pokazowe z udziałem profesjonalistów - organizator klub Hot Shots Zielona Góra Marcin Nitschke, transmisje w TVP Sport.

Rozdział 3. Strategia rozwoju snookera

3.1. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest powszechnie używanym narzędziem diagnostycznym, przydatnym zwłaszcza w zarządzaniu strategicznym. Swoje zastosowanie znajduje szczególnie na samym początku procesu określania planów strategicznych.

Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów, które określają cechy zasobów oraz otoczenia analizowanego podmiotu:

- Strengths, silne strony organizacji,
- Weaknesses, słabe strony organizacji,
- Opportunities, szanse (okazje rozwojowe w otoczeniu),
- Threats, zagrożenia występujące w otoczeniu.

Narzędzie to pozwala porównać mocne i słabe strony organizacji, z szansami i zagrożeniami płynącymi z otoczenia. Mocne i słabe strony mają charakter wewnętrzny, natomiast szanse i zagrożenia mają charakter zewnętrzny, czyli tkwią w otoczeniu. Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają cztery kategorie czynników¹³.

Innymi słowy, SWOT jest sposobem organizowania faktów, umożliwiającym zrozumienie danych i dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji. Jest z powodzeniem wykorzystywana w przedsiębiorstwach oraz wielu innych organizacjach, np. partiach politycznych, instytucjach publicznych, związkach i klubach sportowych, itp.

Tab. Analiza SWOT

Mocne strony – czynniki pozytywne wewnętrznie	Słabe strony – czynniki negatywne wewnętrznie
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rosnąca popularność dyscypliny na świecie i w Polsce ▪ stała obecność snookera w globalnych sportowych stacjach telewizyjnych ▪ rozpoznawalni zawodnicy (ikony dyscypliny), mający szacunek w świecie sportu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ krótka historia uprawiania sportu w Polsce ▪ mała ilość miejsc do uprawiania snookera ▪ brak stałych partnerów medialnych, w konsekwencji znikoma informacja w mediach o rozgrywkach krajowych, regionalnych,

¹³ Por. P. Daniluk, *Bezpieczeństwo i zarządzanie. Analiza strategiczna*, Difin, Warszawa 2015, s. 2016.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ sport postrzegany jako prestiżowy, elitarny ▪ etykieta dyscypliny czyli estetyka ubioru zawodników i sędziów, estetyka otoczenia, kultura kibicowania ▪ pozytywny wizerunek sportu, jako hobby, aktywności w czasie wolnym, rekreacji ▪ sport niewymagający dużych nakładów finansowych do jego uprawiania ▪ sport wielopokoleniowy ▪ brak przeciwwskazań zdrowotnych do uprawiania, sport także dla zawodników niepełnosprawnych ▪ sport niekontuzjogenny ▪ perspektywa długiej kariery sportowej ▪ sport kształtujący dojrzałość psychiczną, odporność na stres ▪ możliwość przejścia z amatorskiego do zawodowego uprawiania sportu (zawodnicy) i kontaktu ze sportem (sędziowie) ▪ możliwość realizowania światowej kariery zawodowej ▪ możliwość reprezentowania kraju niezależnie od płci czy wieku ▪ dobre relacje PZSiBA z organizacjami międzynarodowymi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ słabo rozpoznawalni utytułowani zawodnicy krajowi ▪ mały dopływ kandydatów w wieku juniorskim do uprawiania sportu ▪ ograniczona współpraca ze szkołkami juniorskimi ▪ brak środków finansowych na podstawową bieżącą działalność PZSiBA, ▪ brak stałej siedziby PZSiBA z etatowymi pracownikami administracyjnymi (sekretariat, Sekretarz Generalny) ▪ uzależnienie od dotacji Ministerstwa Sportu i Turystyki i zewnętrznego finansowania
<p>Szanse</p> <p>- czynniki pozytywne zewnętrzne</p>	<p>Zagrożenia</p> <p>- czynniki negatywne zewnętrzne</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ duży rynek do zagospodarowania (kluby, sale, stoły) ▪ stała obecność snookera w globalnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wciąż niska rozpoznawalność dyscypliny ▪ niska świadomość społeczna w kontekście mocnych stron dyscypliny

<p>sieciach telewizyjnych (np. Eurosport)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dostrzeżenie potencjału snookera przez media krajowe (TVP Sport, zakup licencji turniej Champions of Champions) ▪ rosnąca rozpoznawalność snookera w Polsce ▪ organizacja cyklicznych imprez mających na celu promocję sportu (Mistrzostwa Polski Biznesu, Artystów i Sportu, Golf&Snooker Masters CUP) ▪ plany tworzenia polskich „Akademii snookera” ▪ wartości wizerunkowe medalowego sezonu 2018 ▪ wykorzystanie mody na aktywne spędzanie czasu wolnego i uprawianie oryginalnych sportów ▪ możliwości jakie stwarzają nowoczesne narzędzia komunikacyjne (facebook, instagram, youtube itd.) ▪ powstawanie szkółek juniorskich, integracja z uczniowskimi klubami sportowymi, dyscyplina jako oferta zajęć pozalekcyjnych ▪ współpraca sponsorska z podmiotami rynkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dotychczasowa znikoma obecność w mediach krajowych ▪ mało zasobne społeczeństwo, brak klasy średniej ▪ negatywne skojarzenia sportów bilardowych (sport barowy, hazard) ▪ wyobrażenie o sporcie wymagającym dużych nakładów i kosztownych treningów ▪ wyobrażenie o szczelności i hermetyczności środowiska snookerowego, zamkniętym kręgu ▪ niskie pozycjonowanie snookera w ministerialnym rankingu sportów ▪ znikome wsparcie ze strony Ministerstwa Sportu i Turystyki, ▪ znikome wsparcie władz lokalnych ▪ trudności z pozyskiwaniem sponsorów, dyscyplina nieatrakcyjna dla sponsorów, ▪ trudne do zaspokojenia przez Związek oczekiwania ze strony klubów, zawodników i sędziów ▪ mała liczba i ogólne ograniczenia w pozyskiwaniu przez związek partnerów technicznych
--	---

3.2. Analiza VPP (Vision Pool Process)

W uzupełnieniu wnioskowana SWOT, dokonana została analiza VPP (Vision Pool Process). W ten sposób przeanalizowany został obszar czterech strategicznych pól działalności Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego.

Tab. Analiza VPP

Mamy chcemy	Mamy nie chcemy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ motywujący zawodników pod względem sportowym system rozgrywek ▪ status polskiego związku sportowego ▪ sędziów na poziomie międzynarodowym ▪ uznanie w struktura międzynarodowych jako dobrze rokujący sportowo kraj ▪ doświadczenie w organizacji imprez krajowych i międzynarodowych ▪ mamy najlepsze w historii wyniki sportowe (sezon 2018) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zbyt małe względem potrzeb dofinansowanie z MSiT ▪ zaburzona relacja Związku z klubami sportowymi / organizatorami zawodów ▪ postawa roszczeniowa niektórych klubów ▪ opór środowiska przed partycypacją finansową w kosztach utrzymania Związku (w konsekwencji zrzeszania się) ▪ niskie pozycjonowanie snookera w ministerialnym rankingu sportów
Nie mamy chcemy	Nie mamy nie chcemy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ w perspektywie 5 lat 25 klubów w Polsce i 500 zawodników z licencjami ▪ stabilne źródła finansowania (składki członkowskie, sponsoring, dotacje w MSiT) ▪ stała obecność reprezentantów Polski w cyklu Main Tour ▪ stała obecność rozgrywek krajowych w mediach ▪ integracja środowiska wobec wspólnego celu ▪ poszerzenie bazy szkoleniowej i kadr szkoleniowych ▪ system szkolenia dzieci i młodzieży (rozgrywki dla kategorii młodzieżowych) ▪ siedziba związku z zapleczem biurowym (dwa etaty) ▪ skuteczniejszy marketing dyscypliny i komunikacja z otoczeniem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ konflikt celów między Związkiem a klubami ▪ otwarte konflikty w środowisku

3.3. Ramy prawne strategii

Strategia rozwoju sportu jest opracowaniem spójnym z dokumentami wyższego rzędu, takimi jak:

- a. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dziennik Ustaw 1997, nr 78 poz. 483 z późniejszymi zmianami),
- b. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dziennik Ustaw 1989, nr 20 poz. 104 z późniejszymi zmianami),
- c. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dziennik Ustaw 2010, nr 127 poz. 857 z późniejszymi zmianami),
- d. Program Rozwoju Sportu do roku 2020 r., Ministerstwo Sportu i Turystyki (wersja z 6 lipca 2016 r.),
- e. Kodeks Dobrego Zarządzania dla Polskich Związków Sportowych, Ministerstwo Sportu i Turystyki (wersja z 15 grudnia 2017 r.),
- f. Statut Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego.

Wdrażanie zapisów Strategii odbywać się będzie w partnerskiej współpracy Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego z Ministerstwem Sportu i Turystyki, jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, podmiotami sektora publicznego i prywatnego, sponsorami oraz poszczególnymi klubami, trenerami i zawodnikami. Dokument będzie na bieżąco weryfikowany i modyfikowany o ile zaistnieją warunki pozwalające na wdrożenie nowoczesnych i najlepszych z dostępnych rozwiązań organizacyjnych, szkoleniowych oraz technologicznych.

3.4. Interesariusze i ich rola w procesie osiągnięcia celów Związku

Interesariuszami z perspektywy PZSiBA są podmioty (osoby, społeczności, instytucje, organizacje, urzędy), które mogą wpływać na Związek lub pozostają pod wpływem jego działalności.

Lp.	Interesariusz	Rola w procesie osiągnięcia celów
1.	Walne Zgromadzenie Delegatów	- nadzór nad pracą Zarządu
2.	Zarząd	- konsultacje i zatwierdzenie strategii - realizacja strategii w praktyce

		- sprawozdawczość
3.	Komisje Problemowe (w tym Rewizyjna, Dyscyplinarna)	- nadzór nad pracą Zarządu - konsultacje przy opracowaniu strategii - realizacja strategii w praktyce - rozstrzyganie sporów i nadzór dyscyplinarny
4.	Biuro Związku (pracownicy nieetatowi)	- praca administracyjna - koordynacja prac Zarządu - realizacja działań przyjętych przez Zarząd
5.	Władze państwowe (MSiT i inne instytucje administracji rządowej)	- prawo krajowe - krajowa strategia wspierania i rozwoju sportu - finansowanie sportu - wspieranie i nadzór Związku
6.	Władze samorządowe	- prawo lokalne - lokalna strategia wspierania i rozwoju sportu - finansowanie sportu - infrastruktura sportowa i rekreacyjna
7.	Sponsorzy	- finansowanie zawodów sportowych - finansowanie rozwoju snookera - marketing i promocja sportu
8.	Właściciele obiektów snookerowych	- utrzymanie i inwestycje w sale snookerowe - promocja sportu - pozyskiwanie nowych partnerów, sponsorów - współorganizacja turniejów i rozgrywek
9.	Kluby sportowe i inne organizacje członkowskie (fundacje, stowarzyszenia)	- organizowanie wydarzeń sportowych - rekrutacja nowych członków (zawodników) - szkolenie zawodników - organizacja wszelkich działań towarzyszących rozgrywkom i uprawianiu sportu - wolontariat
10.	Trenerzy i instruktorzy	- organizacja i prowadzenie zajęć szkoleniowych - koordynowanie procesu szkolenia i podnoszenia kwalifikacji zawodników
11.	Zawodnicy	- udział w zawodach sportowych - rozwój sportowy - realizacja misji Związku
12.	Agencje PR	- kreacja wizerunku, promocja sportu - doradztwo

13.	Federacje (World Snooker, World Professional Bilard & Snooker Association, World Snooker Federation, International Billiards and Snooker Federation, European Billiards & Snooker Association, World Confederation of Billiards Sports, federacje narodowe)	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja zawodów międzynarodowych i mistrzowskich - wsparcie infrastrukturalne, know-how - kształcenie i doskonalenie zawodowe kadr trenerskiej, instruktorskiej i sędziowskiej na potrzeby rozwoju sportu w kraju - współzawodnictwo sportowe
-----	---	--

3.5. Dokumenty oraz rozstrzygnięcia wymagające przeprowadzenie konsultacji z określonymi grupami interesariuszy

W ramach procesu zarządzania strategicznego Zarząd PZ prowadzi konsultacje z wybranymi grupami interesariuszy w zakresie następujących regulacji, dokumentów i decyzji:

Strategia Rozwoju Snookera 2019-2025

Statut Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego

Regulamin Rozgrywek Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego

Regulamin Sędziowski Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego

Regulamin Komisji Regulaminowo-Sędziowskiej Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego

Regulamin Komisji Dyscyplinarnej Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego

Regulamin Działania Zarządu Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego

Zasady powoływania kadry narodowej

Rozdział 4. Cele strategii i działania służące ich realizacji

4.1. Cele główne

Zgodnie z zapisami statutu Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego misją PZSiBA jest popularyzacja snookera i bilarda angielskiego, organizacja współzawodnictwa, reprezentowanie Polski w ww. dyscyplinach sportowych na arenie międzynarodowej, reprezentowanie, ochrona praw i interesów oraz koordynacja działań wszystkich członków Związku.

W praktyce, działania PZSiBA na co dzień koncentrują się na organizowaniu współzawodnictwa krajowego i reprezentowaniu Polski na arenie międzynarodowej.

W Strategii Rozwoju Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego na lata 2019-2025 wyróżnia się następujące cele strategiczne:

- wzrost popularności dyscypliny w Polsce,
- zwiększenie liczby miejsc do profesjonalnego uprawiania snookera,
- wzrost liczby osób systematycznie uprawiających sport, szczególnie kategoriach dziecięcych i młodzieżowych,
- wzrost liczby zawodników zrzeszonych w Polskim Związku Snookera i Bilarda Angielskiego,
- podniesienie poziomu sportowego dyscypliny,
- zbudowanie efektywnego modelu szkolenia zawodników i sędziów,
- wprowadzanie zawodników do cyklu profesjonalnego rankingu The World Snooker Tour,
- zwiększenie liczby medali na imprezach rangi mistrzowskiej (szczególnie na zawodach międzynarodowych),
- wzrost obecności snookera w krajowych mediach,
- poprawa efektywności komunikacji z kibicami i mediami,
- zwiększenie środków pozyskiwanych na działalność sportową i organizacyjną,
- optymalizacja współpracy pomiędzy wszystkimi elementami struktury organizacyjnej.

4.2. Cele szczegółowe

4.2.1. Promocja dyscypliny i upowszechnianie snookera

Cele:

- popularyzacja snookera w Polsce,
- zwiększenie medialności dyscypliny,
- budowa spójnego wizerunku dyscypliny,
- zwiększenie rozpoznawalności utytułowanych zawodników,
- pozyskanie kluczowych partnerów medialnych,
- efektywniejsza praca PZSiBA w zakresie marketingu i komunikacji,
- skuteczniejsza komunikacja z kibicami.

Działania:

- pozyskanie ogólnopolskiego partnera medialnego dla PZSiBA (telewizja, radio, portal internetowy),
- pozyskanie regionalnych partnerów medialnych dla klubów (telewizja, radio, portal internetowy),
- wypracowanie z partnerami medialnymi formuły cyklicznego programu promującego snookera w Polsce,
- promowanie snookera w mediach jako sportu dla każdego,
- upowszechnianie spójnego produktu marketingowego „Polski Snooker” pod nazwami „Polska Liga Snookera TOP 16”, „Polska Liga Snookera 1LS”, turnieje Polskiego Otwartego Rankingu Snookera „PORS”,
- inicjowanie powstania nowych i wspieranie w rozwoju istniejących sal gier / Akademii Snookera,
- organizacja cyklicznych imprez promocyjnych i pokazowych (np. Ogólnopolski Dzień Snookera, Mistrzostwa Polski Biznesu, Artystów i Sportu, Golf & Snooker Masters CUP) i udział w imprezach promocyjnych (np. Piknik Olimpijski),
- organizacja stref kibica podczas zawodów rangi mistrzostw świata i Main Tour,
- wspieranie klubów i obiektów snookerowych w organizowaniu współzawodnictwa w wymiarze amatorskim i rekreacyjnym,
- w cyklu pięcioletnim organizacja jednej imprezy na najwyższym światowym poziomie,
- wykorzystanie imprez światowych i europejskich do krajowego marketingu dyscypliny,
- zaangażowanie gwiazd światowego snookera jako ambasadorów dyscypliny w Polsce,
- odświeżenie systemu identyfikacji wizualnej (SIW),
- poprawa użyteczności strony internetowej snooker.pl,

- efektywniejsze wykorzystywanie mediów społecznościowych (Facebook, Twitter, YouTube, Instagram, Snapchat).

4.2.2. Finanse i sponsoring

Cele:

- pozyskanie długoterminowych sponsorów i partnerów technicznych,
- zwiększenie poziomu dofinansowania ze środków publicznych (sport wyczynowy, sport powszechny, sport dzieci i młodzieży, sport osób niepełnosprawnych),
- zwiększenie poziomu przychodów z tytułu licencji.

Działania:

- pozyskanie w oparciu o długoterminowe umowy sponsorów i partnerów technicznych w kontekście działalności statutowej Związku oraz realizowanych przez PZSiBA projektów ogólnopolskich i lokalnych,
- pozyskiwanie sponsorów w postaci samorządu lokalnego w celu organizacji określonych projektów sportowych,
- zwiększenie poziomu dofinansowania ze strony poszczególnych departamentów MSiT,
- wypracowanie koncepcji osiągania przychodów z tytułu licencji zawodniczych, trenerskich, sędziowskich i klubowych,
- zapewnienie rentowności turniejów i zawodów organizowanych w kraju.

4.2.3. Rozwój infrastruktury sportowej

Cele:

- rozwój infrastruktury snookerowej, tworzenie nowych miejsc do uprawiania sportu,
- wsparcie merytoryczne i organizacyjne klubów w tym zakresie,
- profesjonalizacja pracy klubów i kadr zarządzających klubami od strony sportowej,
- wsparcie organizacyjne i szkoleniowe w zakresie pozyskiwania przez kluby funduszy zewnętrznych.

Działania:

- inicjowanie działań prowadzących do powstawania na terenie kraju nowych sal gier i Akademii Snookera,

- współpraca z samorządem i uczniowskimi klubami sportowymi mająca na celu lokowanie stołów do mini snookera w instytucjach organizujących czas wolny, szkołach, klubach, domach kultury, etc.,
- współpraca z biznesem hotelarskim i lokowanie w obiektach wypoczynkowych profesjonalnych stołów do snookera,
- prowadzenie szkoleń dla właścicieli sal i liderów klubów w zakresie pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na rozwój infrastruktury sportowej.

4.2.4. Snooker jako sport dla każdego

Cele:

- popularyzacja snookera jako sportu uniwersalnego, sportu dla wszystkich,
- popularyzacja korzyści pozasportowych wynikających z uprawiania snookera,
- zachęcenie nowych osób do uprawiania snookera (dzieci, młodzież, amatorzy dorośli),
- tworzenie warunków do niewyczynowego uprawiania snookera.

Działania:

- popularyzacja korzyści pozasportowych wynikających z uprawiania snookera (fair play, koncentracja, logiczne myślenie, budowanie strategii, itp.),
- aktywizacja dzieci i młodzieży do sportowej aktywności w czasie wolnym,
- Akademia Snookera w każdym mieście wojewódzkim,
- organizacja jednego turnieju pokazowego w roku przez każdy licencjonowany klub, dedykowanego osobno odbiorcom na różnym poziomie zaawansowania (szczególnie dla dzieci i młodzieży),
- organizacja amatorskich mistrzostw lokalnych np. „dziecięcy mistrz klubu, miasta, etc.”,
- zintensyfikowanie działań marketingowo promujących wydarzenia z obszaru „Snooker jako sport dla każdego”,
- promowanie snookera w szkołach.

4.2.5. Snooker jako sport osób niepełnosprawnych

Cele:

- popularyzacja dyscypliny wśród osób niepełnosprawnych,

- poszukiwanie talentów w celu profesjonalnego szkolenia i przygotowania do reprezentowania Polski na najważniejszych imprezach światowych.

Działania:

- stworzenie systemu rozgrywek dla osób niepełnosprawnych,
- nawiązanie przez Związek i kluby współpracy ze środowiskiem osób niepełnosprawnych.

4.2.6. Rozwój systemu szkolenia zawodników, trenerów i sędziów

Cel:

- uaktualnienie planu szkoleniowego zawodników, trenerów i sędziów oraz dedykowanych dla nich programu rozwoju zawodowego,
- monitorowanie rozwoju talentów,
- zintensyfikowanie merytorycznej współpracy PZSiBA z klubami.

Działania:

- przygotowanie oferty skierowanej do środowiska akademickiego dotyczącej zajęć fakultatywnych gry w snookera w ramach lekcji wychowania fizycznego,
- powołanie Akademii Trenerów Snookera, w charakterze think tanku w procesie szkolenia zawodników i doskonalenia kadry instruktorskiej,
- uaktualnienie planu szkoleniowego dla trenerów, instruktorów klubowych i sędziów,
- organizacja kursów metodyczno-szkoleniowych, seminariów i warsztatów specjalistycznych dla trenerów, instruktorów i sędziów,
- opracowywanie i publikowanie materiałów szkoleniowych dla trenerów, instruktorów i sędziów w formie skryptów i materiałów video,
- organizacja stażów szkoleniowych krajowych i zagranicznych dla zawodników, trenerów i sędziów,
- przygotowanie uaktualnionej dokumentacji planistycznej, szkoleniowej, sprawozdawczej i statystycznej,
- szybkie reagowanie Związku na potrzeby klubów i ewentualne sytuacje kryzysowe.

4.3. Kluczowe wskaźniki efektywności

Efektywne zarządzanie składa się z wielu działań. Jednym z kluczowych narzędzi jest określenie wskaźników ilościowych i jakościowych.

Wskaźniki ilościowe są policzalne; mogą przyjmować postać bezwzględną lub względną. Z kolei wskaźniki jakościowe mają charakter opisowy.

Kluczowe wskaźniki efektywności (Key Performance Indicators – KPI) są definiowane jako finansowe i niefinansowe wskaźniki wykorzystywane przez organizację w procesach pomiaru stopnia realizacji wyznaczonych celów. KPI stanowią jedno z narzędzi Business Performance Management – grupy koncepcji z obszaru zarządzania operacyjnego.

Zgodnie z przyjętymi założeniami Strategia Rozwoju Sportu PZSiBA, zakłada następujące wskaźniki:

Kryterium ilościowe	
pozyskanie partnerów medialnych	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskanie jednego ogólnopolskiego partnera medialnego dla PZSiBA (telewizja, radio, portal internetowy), - pozyskanie jednego regionalnego partnera medialnego dla klubów (telewizja, radio, portal internetowy) w każdym z regionów w których działają sekcje,
promocja i upowszechnianie snookera	- organizacja jednego w roku turnieju Mistrzostwa Polski Biznesu, Artystów i Sportu oraz Golf (inny sport) & Snooker Masters CUP,
pozyskanie sponsora	- pozyskanie w oparciu o długoterminową umowę jednego sponsora i jednego partnera technicznego,
finansowanie działalności bieżącej Związku	- zobligowanie i skuteczne egzekwowanie ze strony członków Związku kosztów bieżącej działalności PZSiBA (na poziomie 100 zł miesięcznie),
rozwój infrastruktury sportowej	<ul style="list-style-type: none"> - powstanie rocznie jednej nowej profesjonalnej sali snookerowej, - ulokowanie rocznie pięciu stołów do

	snookera w miejscach spędzania wolnego czasu przez młodzież i dorosłych,
upowszechnianie snookera, snooker sport dla każdego	- przygotowanie 5 materiałów video upowszechniających korzyści wartości pozasportowe wynikające z uprawiania snookera: fair play, koncentracja, logiczne myślenie, budowanie strategii, itp., emitowane w mediach społecznościowych,
wzrost popularności dyscypliny w Polsce wzrost liczby zawodników zrzeszonych w PZSiBS	- wzrost ogólnej populacji zarejestrowanych snookerzystów w Polsce na poziomie 5% rocznie,
podniesienie poziomu sportowego dyscypliny zwiększenie liczby medali na imprezach rangi mistrzowskiej (szczególnie na zawodach międzynarodowych)	- wprowadzenie do 2025 roku kolejnych dwóch zawodników do grupy o statusie profesjonalistów, - zdobycie w sezonie przynajmniej dwóch medali na zawodach międzynarodowych,
Kryteria jakościowe	
zbudowanie efektywnego modelu szkolenia zawodników, trenerów i sędziów	- udoskonalenie systemu doboru i selekcji (zawodnicy, trenerzy, sędziowie), - udoskonalenie efektywności procesu: trening, zawody, odnowa (zawodnicy kadry narodowej), - udoskonalenie indywidualnych planów szkoleniowych (trenerów i sędziów), - opracowywanie i publikowanie materiałów szkoleniowych dla trenerów, instruktorów i sędziów w formie skryptów i materiałów video,
wzrost obecności snookera w krajowych mediach poprawa efektywności komunikacji z kibicami i mediami	- nawiązanie stałej współpracy z mediami sportowymi w celu promocji dyscypliny, - zwiększenie częstotliwości relacji z krajowych imprez sportowych, - odświeżenie wyglądu i poprawa

	<p>funkcjonalności strony internetowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - większa obecność dyscypliny w mediach społecznościowych, - stworzenie spójnego produktu marketingowego pod nazwą „Polski Snooker” ze składowymi „Polska Liga Snookera TOP 16”, „Polska Liga Snookera 1LS”, turnieje Polskiego Otwartego Rankingu Snookera „PORS”,
promocja i upowszechnianie snookera	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo, współorganizacja, patronat Związku dla wydarzeń związanych ze snookerem m.in. Piknik Olimpijski
finansowanie działalności bieżącej Związku	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie skuteczności pozyskiwania opłat licencyjnych , - zwiększenie poziomu dofinansowania ze strony departamentu sportu wyczynowego, - zainicjowanie działań na rzecz pozyskania środków z pozostałych departamentów MSiT (m.in. sportu powszechnego, młodzieżowego, sportu osób niepełnosprawnych).
rozwój infrastruktury sportowej	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie programu szkoleń dla właścicieli sal i liderów klubów w zakresie pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na rozwój infrastruktury sportowej,
sport osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie systemu rozgrywek dla osób niepełnosprawnych, - nawiązanie przez Związek i kluby współpracy ze środowiskiem osób niepełnosprawnych,
zwiększenie środków pozyskiwanych na działalność sportową i organizacyjną	<ul style="list-style-type: none"> - znaczące zwiększenie pozyskiwanych środków (dotacje, sponsoring) na działalność

	bieżącą Związku, szkolenie, udział zawodników i sędziów w zagranicznych zawodach klasy mistrzowskiej,
snooker sport dla każdego	- zwiększenie kwoty pozyskiwanych środków na działania promujące snookera wśród młodzieży uczącej się (pokazy w szkołach),
optymalizacja współpracy pomiędzy elementami struktury organizacyjnej	- lepsza koordynacja pracy wewnątrz związku czytelniejszy podział obowiązków wewnątrz związku, - umożliwienie zaspokojenia potrzeb organizacyjnych określonych beneficjentów (zawodników, klubów).

4.4. Ramy czasowe realizacji najważniejszych zadań strategicznych

Ze względu na ilość i zakres działań zaplanowanych w strategii, Zarząd Polskiego Związku Snookera i Bilara Angielskiego przyjął następujący cykl wdrożeniowy najważniejszych działań (lata 2019-2025).

Działanie	Rok
- pozyskanie ogólnopolskiego partnera medialnego dla PZSiBA, wypracowanie z partnerami medialnymi formuły cyklicznego programu promującego snookera w Polsce (telewizja, radio, portal internetowy)	2019
- upowszechnianie spójnego produktu marketingowego „Polski Snooker” pod nazwami „Polska Liga Snookera TOP 16”, „Polska Liga Snookera ILS”, turnieje Polskiego Otwartego Rankingu Snookera „PORS”	2019
- inicjowanie powstania nowych i wspieranie w rozwoju istniejących sal gier / Akademii Snookera	2025
- organizacja cyklicznych imprez promocyjnych i pokazowych (np. Ogólnopolski Dzień Snookera, Mistrzostwa Polski Biznesu, Artystów i Sportu) i udział w imprezach promocyjnych (np. Piknik	2019

Olimpijski)	
- w cyklu pięcioletnim organizacja jednej imprezy na najwyższym światowym poziomie,	2025
- poprawa użyteczności strony internetowej snooker.pl	2019
- efektywniejsze wykorzystywanie mediów społecznościowych (Facebook)	2019
- pozyskanie w oparciu o długoterminowe umowy sponsorów i partnerów technicznych w kontekście działalności statutowej Związku oraz realizowanych przez PZSiBA projektów ogólnopolskich i lokalnych	2023
- pozyskiwanie sponsorów w postaci samorządu lokalnego w celu organizacji określonych projektów sportowych	2023
- zwiększenie poziomu dofinansowania ze strony poszczególnych departamentów MSiT	2020
- wypracowanie koncepcji osiągnięcia przychodów z tytułu licencji zawodniczych, trenerskich, sędziowskich i klubowych	2025
- zapewnienie rentowności turniejów i zawodów organizowanych w kraju	2023
- współpraca z samorządem i uczniowskimi klubami sportowymi mająca na celu lokowanie stołów do snookera (w tym mini snookera) w instytucjach organizujących czas wolny, szkołach, klubach, domach kultury, etc.	2023
- współpraca z biznesem w tworzeniu nowych obiektów sportowych	2025
- Akademia Snookera w każdym mieście wojewódzkim	2025
- organizacja amatorskich mistrzostw lokalnych np. „dziecięcy mistrz klubu, miasta, etc.”	2025
- promowanie snookera w szkołach	2025
- stworzenie systemu rozgrywek dla osób niepełnosprawnych	2020
- uaktualnienie planu szkoleniowego dla trenerów, instruktorów klubowych i sędziów	2020

- organizacja kursów metodyczno-szkoleniowych, seminariów i warsztatów specjalistycznych dla trenerów, instruktorów i sędziów	2020
- opracowywanie i publikowanie materiałów szkoleniowych dla trenerów, instruktorów i sędziów w formie skryptów i materiałów video	2021

4.5. Ramy finansowe

Obecna sytuacja finansowa Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego oraz sposób dotychczasowego finansowania (dotacje z Ministerstwa Sportu i Turystyki, pojedyncze umowy sponsorskie i darowizny), sprawiają iż określenie kwotowe ram finansowania działań zawartych w strategii jest zadaniem bardzo trudnym. Wymaga to przede wszystkim zbilansowania budżetu PZSiBA i w najbliższej przyszłości przemodelowania źródeł przychodu. W związku z tym, ostrożne prognozy pozwalają określić ramy budżetowe realizacji strategii na kwotę 1 mln PLN rocznie. Jednocześnie PZSiBA, wraz z planowaną w kolejnych latach poprawą sytuacji finansowej, deklaruje sukcesywne zwiększanie tej kwoty.

4.6. Monitoring - ewaluacja – aktualizacja

Zarząd Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego deklaruje stały monitoring przyjętej Strategii oraz jej ewaluację i ewentualną aktualizację w cyklu rocznym. Działania te uwzględniać będą możliwości finansowe PZSiBA i prowadzone będą w oparciu o mierniki, czyli określone szczegółowo w dokumencie kluczowe wskaźniki efektywności.

W corocznym sprawozdaniu Zarządu znajdują się w formie raportu wnioski z wykonania Strategii. Na tej podstawie w trakcie realizacji możliwa będzie aktualizacja działań zaplanowanych. Po upływie określonego w dokumencie horyzontu czasowego, przygotowana zostanie ewaluacja ex-post.